

SAN MARCOS

Jaayhui'my Jadu'n Nej Jesucristo Ytun Yjajti

1 Jadu'n oga'n chondacy je oybi ayuc tiy'ajt jadu'n nej Jesucristo, je Dios y'ung ytun etz yjajti.

²Je Dios y'ayucnajtzcaxxiybi je Isaías jecy'ajty jayhui'my jadu'n nej Dios nimay je Cristo:

Nguexaamyich iich ngogapxy jayijp ma nidüg nidüg cajp ma miich mnicxa'n jac'axam, jigix jëb je cogapxy nimähuipy je jäy ajcxy co huen nayñi'ixíyigixy ma yjot yhuinma'n miid miich ycixpi, jadu'n nipaady nej jihuüy jäy ajcxy ni'ixiy tü'aa co tüg rey yjāda'n.

³Nañ jadu'n jadüg it Isaías jayhui'my jada ayuc ma jadu'n yminañ:

Jim mǝjtigǝdum jäy ajcxy midoy co tüg jäy y'ayuccapxhuäcxy, jadu'n yminañ: “Nayñi'ixíyigix ma mjot mhuinma'n ajcxy jaydëb naybaatim miid ajt nHuindzin Dios. Ixmájtzcixy yi mjibicjot mjibic-huinma'n. Jadu'n nipaady nej jäy ajcxy yajtiy tü'aa huidibi ooy y'adijy y'a'och.”

⁴Jim mǝjtigǝdum anajty Juan je Bautista miñ e ytigi y mayjäy yajniibejtpi. Chi Juan capxhuäcxy Dios y'ayuc ma je mayjäy ajcxy huidibi anajty mimb niibejtp. Juan ayuc capxhuäc co copicy co jäy ajcxy huen jothuimbíjtcixy etz ixmájtzcixy ajcxy je yjibichuinma'n, etz niibéjtcixy, jigix jëbi Dios yhuinmecxiib ajcxy ypocy.

⁵Tüg'óciy je mayjäy ajcxy huidibi anajty tzinaayb jim Judea ñaaxjot etz jim Jerusalén mimb anajty ajcxy ma Juan, e y'amidoo'ijty anajty ajcxy je y'ayuc. Co je jäy ajcxy capxpídziimy nej anajty ypcytúngixy, chi Juan yajniibejty ajcxy ma je Jordán mǝjni.

⁶Juan hue' anajty yhuit'ajtpy camello nǝbijc, e nañ jëyim anajty miid ñayhuiñy, e hue' anajty yjicx'ajtpy mu' etz uxpäg. ⁷Juan ycapxhuäcxyp anajty Dios y'ayuc ma je mayjäy, e yminañ: —Iich jayijp ti nmiñich ngapxhuäcxy Dios y'ayuc. Jac'axam minipy tüg jäy huidibi jacnigi mic'ajt miidity ca'ydi iich, ca' xypaadyich nicxy nguejyich yi' ycǝghuin. ⁸Iich ti nyajniibetyich

miich ajcxy miid nii. Per je jäy huidibi yjacmiid Dios ymic'ajt, ca'ydi iich. Yi' xyaj'adigihuip xyajjotigihuip Dios yjihui'n ymic'ajt, jadu'n nipaadip nej jihuüy xyajniibedip miid Dios yjihui'n ymic'ajt.

Co Jesús ñiibejty

⁹Je huin'it xii huin'it tiempo Jesús choon ma je cajp huidibi yxii Nazaret, jim Galilea ñaaxjot, e ymiñ ma Juan el Bautista anajty yajpaady. Huin'it xii Juan yajniibejty Jesús ma je Jordán mijñii. ¹⁰Pidzimb anajty Jesús ma je mijñii, e tim huin'ityi Jesús iix co je tzajp anajty y'ahuäch, e iix je Espíritu Santo choon tzajpjoty, e ycidägy ma yi'. Jadu'n je Espíritu Santo yquëxgy anajty nej tüg muuxy. ¹¹Chi Jesús midooy capxy ayuc choñ tzajpjoty, nimäyii: —Hich miich n'ung'ajpty. Ooy iich miich ndzocy njihuüy. Ooy jotcujc nayjihuüyijich miid miich.

Je mujcu' tuñ ijxta'ni ma Jesús

¹²Huin'it mic'amy je Espíritu Santo yajnicxy Jesús mijtigiduum. ¹³E hue' Jesús yhui'miy jim mijtigiduum huixchigüipx xii ahua'n iyujc agujc. Huin'it je mujcu' jot'ijxy yhuinma'ñ'ijxy je Jesús. Chi je ángeles ajcxy miñ ypubejty ypuDIGIiY je Jesús.

Jesús ytung yajtzondägy jim Galilea

¹⁴Ti anajty Juan yajpidägy pujxtigoty, jac'axam Jesús ñicxy jim Galilea. Jim Galilea Jesús capxhuächxy Dios y'ayuc etz yi Dios y'ané'min. ¹⁵Jesús yminañ:

—Ti je xii je tiempo yhuaad'ajtni. Ti nigoody je xii je tiempo mina Dios pidäga'ñ yi' y'ané'min ya naaxhuiñ. Jothuimbijtcix ajcxy, etz ixmajtzcix ajcxy mjibicjot mjibic-huinma'ñ. Mibijccix Dios y'ayuc jadu'n nej jëb ajcxy m'alma ñidzögipy.

Jesús huodzoon midaax jäy huidibi anajty acxmajtzp

¹⁶Jesús huidijtp anajty ma je mejypa' huidib yxii Galilea mejy, co oy'ijxpaady Simón etz y'uch Andrés. Simón etz Andrés acxmadzii anajty ytung'ajpty, ytimpidacpy anajty y'acxmadzi'ñ mejyjoty co ajcxy Jesús ijxpaty. ¹⁷Chi Jesús nimay Simón etz Andrés:

—Min miid iich. Hich miich ajcxy huingbi tung nmöhuipy. Jadu'n mdung nipaadip nej jihuüy mjäymájtzcixipy.

¹⁸Mic'amy Simón etz Andrés ajcxy ixmajch y'acxmadzi'ñ, e ñicxy ajcxy miid Jesús.

¹⁹Chi Jesús yjacyöy anajty hueen, e ijxpaty Jacobo etz y'uch Juan, je Zebedeo ajcxy ymang. Je Jacobo etz Juan tumb anajty barcojoty. Hue' anajty ajcxy yaj'oyiibj je' y'acxmadzi'ñ. ²⁰Chi Jesús mijhuooy ajcxy Jacobo etz Juan, e nimay co huen nicxy miid yi'. Mic'amy je' ajcxy ixmajch yteedy, je Zebedeo, barcojoty miid ytumbi, chi ajcxy ñicxy miid Jesús.

Tüg jäy huidibi anajty jibic espíritu miid

²¹Huin'it Jesús miid ymigügtijc yja'ty jim Capernaum. Je huin'it sábado, je poocxin xii, Jesús

ytigiïy ma je judíoŷây ajcxy ñaymujctac jim Capernaum, chi yjâyayaj'ixpijctzondacy. ²²Je mayjây ooy ajcxy jihuïy huinmay je ayuc huidibi Jesús anajty ajcxy yaj'ixpíjci. Com Jesús hue' anajty yaj'ixpícy jadu'n nej jihuïy yci'm'ané'min miidity. Ca' Jesús anajty yaj'ixpícy jadu'n nej je jây ajcxy huidibi yaj'ixpijcp anajty Moisés ycötújcin je jécýp. ²³E ma je naymujctac tûg yëydijc huidibi miid anajty ca'oybi. Chi je ca'oybi ooy mic ycapxcoody, e yminañ:

²⁴—¿Ti co xy'amayy iich ajcxy, Jesús huidibi tzomb jim Nazaret? ¿Nej ti mmiñ co xyajhuindigoyáangixyichi? ñich n'ijxcapy miich, e nejhuiybich co miich je' je Huätzpi Dios.

²⁵Chi Jesús ix'oŷy je ca'oybi, e nimay:

—Amon miich, e pidzimbi ma jada yëydijc.

²⁶Huin'it je ca'oybi yajyajch yajquidy je yëydijc, e mic yaaxqueegy, e ypidzimy ma je yëydijc. ²⁷Tüg'óciy je mayjây jiiy ma je naymujctac ooy ajcxy ñay'adzigiïy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyípy:

—¿Ti jada' yi'? Jada yëydijc ymiid jemybi ixpíjcin. Yi' miid mic'ajt etz ane'm'ajt, paady ycixpi yi' ane'my yi ca'oybi, e ycapxmidoohuip.

²⁸Mic'amy je mayjây ajcxy huidijaty tzinaayb ma tûg tûg cajn jim Galilea nejhuiy ajcxy nej Jesús ytuñ, e cõmaaygixy Jesús.

Jesús yajtzögy Simón Pedro ymiid töxyjâybi

²⁹Tim huin'ítiy Jesús ypidzimy ma je naymujctac, chi ñicxy miid

Jacobo etz Juan jim ma Simón etz Andrés ytíj. ³⁰Simón ymiid töxyjâybi píjci anajty. Cij'am anajty y'ity, e mic anajty ooy ytoyii. Tim huin'ítiy Jesús ñimaayi co Simón ymiid ooy mic ypigyii. ³¹Chi Jesús nimijhuägy je pa'mjây. Chi majtzi yci', e huijtzigy. Tim huin'ítiy yi toyii y'ixmajtzi, e chi yajcay yaj'uucy Jesús etz ymigügtíj.

Jesús yajtzögy may pa'mjây

³²Co xii oy ycidadni, e chuul'iïyñi, chi je mayjây miid miñ ajcxy ma Jesús tüg'óciy pa'mjâydiç, etz huidijaty ajcxy ca'oybi ymiid. ³³Tüg'óciy je mayjây ajcxy ma je jimbi mij cajn nimujcy je tíj ma Jesús anajty ti yjättägy. ³⁴Jesús yajtzootay tüg'óciy je may pa'mjây huenytimytiibámity, etz yajpidzimy may ca'oybi majaty jây ajcxy. Per Jesús ca' anajty a'ixy nicxy je ca'oybi ñigapxyii, com y'ixy'ajttaayb anajty ajcxy Jesús.

Jesús y'ayuc tiy'ajt capxhuäcxy jim Galilea

³⁵Tim mooni Jesús ymaybidigy, ca' anajty xiiimiïyñi, e ypidzimy ma je cajn. Chi ñicxy ma tûg mijtigüduum Dios miibijctzooibi.

³⁶Huin'it je Simón etz je ymigügtíj ooy ajcxy jal'ixtây Jesús. ³⁷Co ajcxy paty je Jesús, chi ajcxy nimay:

—Tüg'óciy je mayjây xyjadim'ixtây.

³⁸Chi Jesús nimay Simón etz je ymigügtíj ajcxy:

—Tzoc ajt jámim ma yi jacjadyii cajn huinduy agonbi, jaydëb ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc nañ jadu'n ma yi jây ajcxy jim. Paady ycixpi ndzooñich tzajpjoty, jigix jëbi ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc.

³⁹ Jesús nicxp anajty ma nidüg nidüg cajp jím Galilea ycapxhuäcx anajty Dios y'ayuc ma nidüg nidüg judíojäy ñaymujctac, e yajpidzimy anajty ca'oybi majaty jäy.

**Jesús yajtzögy tüg jäy
nībützpa'mmiidpi**

⁴⁰ Tüg jäy huidibi ymiid anajty jibic pützpa'm, je micpi, chi nimijhuägy Jesús, e ycojxtinay'ahuüy ma Jesús yhuinduu, yminañ:

—Pen miich jadu'n tzojcpy, jëb xyajtzögich.

⁴¹ Chi Jesús pa'ayoy je pa'mjäy, e pidacy yci' ma je pa'mjäy ñinöcx, e yminañ:

—Ndzojcpyich, cham nyajtzögy.

⁴² Co Jesús jadu'n yminañ, chi mic'amy je jäy huidibi anajty miid je jibic püdiz chögy. ⁴³⁻⁴⁴ Mic'amy Jesús ycapxcéjxy miid je jäy huidibi anajty ti chögy, e nimay:

—Ix pin myajnimäy co ti mdzögy. Nicx jayijp jilby ma Dios ytijc ma je judío teedy ajcxy, e mo' Dios yhuindzigi'n jadu'n nej Moisés ycötújcin ane'my, jigix jëbi huädz mbidzimipy ma Dios ycötújcin. Cuydun miich huidibi Moisés ñajtz'ane'miüy jecy'ajty, jigix jëbi je mayjäy ajcxy nejhuühuü co ti mdzögy.

⁴⁵ Per je yëydijc ca' capxymidoy Jesús. Co ñicxy, chi ytigiiy capxy yajyöybi jadu'n nej anajty ti yajtzögyii. Com je mayjäy nejhuüiyb huidibi anajty Jesús ti tuñ, paady ycixpi Jesús ca' anajty ocjajtni nej ytigühuipy iixna' jigüe'xna' majaty cajp. Hue' anajty huidity ma ca' pin chinäy. Per miñ anajty y'oy'ixyii

huenyitimypinjäyity, choon ma nidüg'óciy cajp huinduy agonbi.

**Jesús yajtzögy tüg jäy
cīma'tpi tecyma'tpi**

2 Ti anajty xii tiempo ñajtninöcxiiyñi co Jesús yhuimbijty jadüg'oc jím Capernaum. Je mayjäy ñejhuüiyb anajty co Jesús yajpaady ma tüg tijc. ² Chi mic'amy mayjäy ñayyöymujci ma anajty Jesús yajpaady, e ca' anajty tigiydac ma je tijc, miid co tzach mayjäy anajty ti miingixy. Y'adujctaa yb anajty ajcxy je tijc'aguu. E Jesús ycapxhua'xyp anajty Dios y'ayuc.

³ Huin'it xii, midaax yëydijc ciymiñ cijx'am ma Jesús yajpaady tüg pa'mjäy huidibi yci' ytecy ti yxujxtäy anajty. ⁴ E com ca' anajty ni nej y'oyü nej yajjädi ajcxy ma Jesús je pa'mjäy, je' co anajty chach újtzyi je tijc miid je mayjäy, chi ajcxy yajcöhuaach hueeni je tijcnöcx ma anajty Jesús yajpaady. Chi ajcxy cödiñajxy je pa'mjäy cijx'am. ⁵ Co Jesús ijxy je jäy ajcxy ymibíjcin, chi nimay je pa'mjäy:

—Migügich, yi mbocy ti yajhuinmecxtäy.

⁶ Per nijëjity huindzindijc huidibi ajcxy nijaydutp anajty Dios ñecy co ajcxy midoy nej Jesús yminañ, chi ajcxy yminañ jotjoty huinma'ñyoty: ⁷ “¿Nej co jada jäy jadu'n yminañ co ti yajhuinmecxy jada pa'mjäy ypocy? Capxtigooyb yi' miid Dios. Com ca' nipinjäy jëb ypocyhuinmecxy. Tügpaic Dios yi' huidibi jëb ypocyhuinmecxy.” ⁸ Per Jesús ñejhuüiyb anajty nej je' ajcxy chachmīnañ jotjoty huinma'ñyoty, paady mic'amy yminañ:

—¿Na'amy co mdzachhuinmaaygixy?
⁹¿Huidibi jada jac'looy co nnimäyich yi pa'mjäy: “Ti mbocy yajhuinmecxytäyi.” O jac'looy co nnimähuibich: “Pidig, e yajpidig yi mdögy, e tüyöy?” Tú'ciy yi'.

¹⁰Chi Jesús yjacminañ:

—Jadachambi janchtiy nyajquëxiga'nich co ich, je jäy huidib tsoon tzajpjoty, e huidibi cham yajpaady ya naaxhuin, nmiidich mic'ajt jaydeb nhuinemecxyich jäy ypocy.

Co Jesús jadu'n yminañ, chi nimay je pa'mjäy huidibi yci' ytecy anajty xuxy:

¹¹—Ich miich yam jadu'n nimäy: “Tinayig, yajpidig yi mmabejt e nicx ma mdijc.”

¹²E mic'amy je pa'mjäy ypidigy, e yajpidigy ymabejt, chi ytüyöychoñ jiiby ma je mayjäy ajcxy anajty y'ixy yhuindixy. Paady ycixpi tüg'óciy je mayjäy ooy jihuüy huinmay etz jäymejch ojadajty ajcxy Dios, yminaangixy:

—Niminaabi ajt jadu'n nga'íjxim mijhuinma'n jadu'n nej cham ti n'íjxim.

Jesús nimay je Leví: “Pajamgich”

¹³Chi jadüg'oc Jesús ycajppidzimy, ñicxy jim ma mejypa'. E co mayjäy ñayöymujcy jim ma Jesús anajty yajpaady, chi Jesús yaj'ixpijc je mayjäy. ¹⁴Co Jesús yjactüyöy anajty, chi ijxpaady Leví je Alfeo ymang. E Leví ñaayb anajty ma je yajcogüejtac jäy yajcogüejt anajty. Chi Jesús nimay Leví:

—Pajamgich.

Tim huin'ítiiy Leví ytinayigy, ixmajch ytung, e panicxy Jesús.

¹⁵Jadu'n yjajti co tüg xii Jesús caayb anajty me Leví ytijc. Mayjäy huidibi ytung'ajtpy anajty yajcogüedii, etz jacjadyii jäy huidibi anajty tundigooyb miid judío jäy ycostumbre y'íñaaygixy ma je caydac quipxy miid Jesús etz je' ydiscípulos ajcxy. Com may jäy anajty ooy Jesús tzach miid huidíjtcixy. ¹⁶Jim anajty ma Leví ytijc nijējity fariseojäy, je huindzindijc huidibi tzach padumb judíojäy ycostumbre. E co je' ajcxy ijxy co Jesús caayb uucp anajty tügmucy miid tüg'óciy je mayjäy ajcxy huidibi tundigooyb miid judíojäy ytij'ajt ycötújcin, etz yajcogüejtpidijc, chi ajcxy migapxy Jesús ydiscípulos, je' ajcxy huidibi mijnicxpejtp anajty Jesús, nimay ajcxy:

—¿Nej co Jesús miich ajcxy mHuindzin ycaymucy y'ucmucy miid yi yajcogüejtpidijc ajcxy, etz jacjadyii jäy ajcxy huidibi tundigooyb miid judíojäy ycötújcin?

¹⁷Co Jesús jadu'n midoy nej je fariseo jäy nigapxyii, chi ajcxy nimay:

—Ca' tzocy tzozdumbi yi jäy ajcxy huidibi mic'ajtp oy'ajtp. Yi' janchtiy yi huidibi ajcxy yuuba'm ymiid chojpcy ajcxy tzozdumbi. Nañ tim jadu'n yi jäy ajcxy huidibi ca' ypocymiidity, ca' ajcxy tzocy pocyhuinmeecxin. Ich ti nmiñich co nyajjothuimbidipyich pocyjäydijc. Ich ca' ti nmiñich co nyajjothuimbidipyich oyjäydijc tudägyjäydijc.

**Jesús yaj'amidoogixy nej
co jäy y'ity jaygay**

¹⁸Jadu'n yjajti tüg tiempo ayuu'ijtp anajty je jäy ajcxy huidibi mijnicxpejtp anajty Juan je Bautista. Nañ jadu'n ayuu'ajtp anajty je fariseojäy ajcxy. Chi nijējity ajcxy ymiñ ma Jesús e amidooy:

—¿Nej co yi jäy ajcxy huidibi mijnicxpejtp ajcxy Juan etz nañ jadu'n yi fariseojäy ajcxy ayuu'ajtp ajcxy, e je jäy ajcxy huidib miich xymijnicxpejtp, ca' y'ayuu'ajtcixy?

¹⁹Chi Jesús y'adzooy:

—Co ya nyajpaadyich ya naaxhuiñ, ca' ycopicity co iich ndiscípulos ajcxy y'ayuu'adip. Jadu'n nipaady nej jäy ajcxy huidibi pójcin nixiidumy ca' ajcxy y'ayuu'aty ma yam yi pójcin nixiiduñ, e peni ca'ni je pójcpi ymīgügtijc y'ixmajtztäy. Nami je pójcpi ca'ni choñ, chi ca' pin y'ayuu'adañ huidibi nixiidum je pójcin. ²⁰E paadip je xii je tiempo mina ca' nmiid'idañich ya naaxhuiñ yi' huidibi ajcxy xymijnicxpejtpich, e huin'it ajcxy y'ayuu'adaangixy.

²¹Com jemybi Dios y'ayuc nyaj'ixpicpyich, paady ca' ytügüy miid je jécyip ayuc huidibi je fariseo jäy ajcxy yaj'ixpijpy. Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuñ co ni pin ca' agiyñyuc huit miid tüg pedaas jemy huit, con je' co je jemy huit niimujcp je', e chi nīgi najtzcüidzihuip je huit. ²²E nañ ni pin ca' jëb huaad pidägy jemy vino ma huit cochac. Je' co je vino jemybi yciidzamy je huit cochac, e chi y'ixyojctähuip je huit etz je cochac nitigoydähuip. Hue' janchtiy

jëb ajcxy pidacy jemy vino ma jemy cochac.

**Je discípulos ajcxy yajmújicxy
je moc cojc sábado xii**

²³Tüg sábado xii Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñaxiñy ma tüg trigo cam. E huin'itiyi je ydiscípulos ajcxy ytigiñy je trigo tujcp. ²⁴Co je fariseo jäy ajcxy ijxy jadu'n nej Jesús ydiscípulos ajcxy anajty tujcmujc trigo tiim, chi ajcxy nimay Jesús:

—Ix miich. ¿Na'amy co miich mdiscípulos túngixy huidibi judío ycötújcín capx'adujcpy sábado xii?

²⁵Per Jesús yminañ:

—¿Nej ca'miich ajcxy mguendtuñ Dios y'ayuc co mnecycapxy, jadu'n nej David ytuñ tügtecy jecy'ajty, co David etz ymīgügtijc yuu'ögaangixy anajty? ²⁶Je huin'it tiempo jecy'ajty co je judío teedy Abiatar mijtungmiidpi anajty ma Dios ytijc, chi David ytigiñy ma Dios ytijc, e caay je tzajcaagy huidibi ti anajty yoxy ma Dios yhuinduu. Dios ycötújcín yminañ co je teedy ajcxy ycaagy'ajtpy jada tzajcaagy, ca' jac'ooyñipin. Nañ jadu'n David moy je tzajcaagy je jäy huidib anajty ajcxy ymiid.

²⁷Nañ jadu'n Jesús yjacminañ:

—ñich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min, jaydëb nimäyich je jäy ajcxy ti jëb túngixy sábado xii. ²⁸Com Dios ti ixmach je sábado xii, paady ycixpi, iich je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min jaydëb nimäyich jäy ajcxy co jëb tijaty tuñ sábado xii.

Je yëydijc huidibi anajty yci' tädzip

3 Jesús ytigiñy jadüg'oc ma je judío naymujctac. Jiiby anajty

tüg yëydijc huidibi anajty ymiid tüg yci' títz. ²Je fariseojäy jiiy ma je naymujctac y'ijx'ijtpy anajty Jesús, co anajty nejhuühua'n pen Jesús yajtzögamy je pa'mjäy sábado xii, jigix jëbi ajcxy xihuip Jesús co ti ytundigoy miid judíojäy ycötújcin. ³Jesús nimay je jäy huidibi miid tüg yci' títz:

—Pidig, min ya ma iich.

⁴Huin'it Jesús y'amidoy je jäy ajcxy e nimay:

—¿Nej miich ajcxy minaangixy: Nej jëbi jada nduñich je oybi o je jibicpi sábado xiijoty? ¿Jëbi nyajtzögich jäy o jëbi nyajtigoyich jugy'ájtín?

Per je jäy amon ajcxy ijty, ca' ajcxy je' y'adzooy. ⁵Huin'it Jesús huindixpejty je jäy ajcxy miid chip y'ahua'n, e miid jotmay, je' co ooy ajcxy jotjuuníty, e chi nimay je yëydijc:

—Xajtiu yi mgi'.

Chi je yëydijc xajtiy yci', e chi yci' oy chögy. ⁶Chi je fariseojäy ypidzimday ma je naymujctac, ooy yjotmädy ajcxy, e ñicxy ajcxy ñaymújci miid je jadügpicy judío huindzindijc huidibi ymijnicxpejt je rey Herodes. Huinma'n ixtaayb anajty ajcxy nej jëb ocyaj'ögip Jesús.

Mayjäy ma tüg niiba'

⁷Per Jesús choon miid yi' ydiscípulos ajcxy, ñicxy ma mejypa'. E ooy mayjäy huidibi ajcxy tzomb Galilea ñaaxjot etz Judea ñaaxjot panicxy ajcxy Jesús. ⁸Nañ jadu'n mayjäy panicx ajcxy Jesús huidibi ajcxy tzomb jim Jerusalén, huidibi ajcxy tzomb jim Idumea ñaaxjot,

huidibi ajcxy tzomb jim Jordán mijniñ nínaxy ma xii ypidzimyb, huidibi ajcxy tzomb jim Tiro etz Sidón ñaaxjot. Nicxtäy je mayjäy ma Jesús yajpaady, com ñejhuiiyb anajty ajcxy je mijhuinma'n huidibi Jesús anajty ytumyb. ⁹Com tzach mayjäy anajty ymiingixy, paady Jesús ni'ane'mdiy ma yi ydiscípulos ajcxy tüg barco ma jëb iñäy, ca'ty je mayjäy ooy y'adijyíi y'agodiyíi.

¹⁰Com Jesús ti anajty yajtzögy may jäy, paady ycixpi tüg'óciy je pa'mjäy nimujcy Jesús, adzip tzachnìdonaangixy. ¹¹Co je jäy ajcxy huidibi ca'oybi ymiid ijxpaty Jesús, chi ajcxy ñayhuijojtaci ma Jesús yhuinduu, e mic ycapxcooty, ymìnaangixy:

—Miich je' Dios y'ung.

¹²Per Jesús nimay mictägy je ca'oybi ajcxy co ca' huaad nigapxcixy nimiydaaccixy pin je' anajty.

Jesús huin'ixy majmetzpi discípulos

¹³Huin'it Jesús ypejty ma tüg cögop, e capxyñiguexy co huen miñ ma yi' je ymìgügtijc huidibi yhuin'ixamy co ytunam miid yi'. Chi ajcxy ymiñ ma Jesús. ¹⁴Chi Jesús yhuin'ijx majmetz ajcxy huidibi ymiid'idamy, e huidibi yquexamy y'ayuccapxhuäcxp. ¹⁵Jesús moy je majmetzpi discípulos ajcxy huidibi anajty ti yhuin'ixy mic'ajt jaydëb yajtzögip pa'mjäy ajcxy, e ymoy ajcxy ymic'ajt jaydëb ca'oybi yajpidzimy ma jäy ajcxy. ¹⁶⁻¹⁷Jada je nimajmetzpi discípulos ajcxy yxii nidüg nidüg: Simón, je huidibi Jesús yxiimoy Pedro; Jacobo miid y'uch Juan, yi Zebedeo

y'lung y'anäg, je huidibi ajcxy Jesús yxiimoy Boanerges (je ayuc Boanerges jadu'n yhuimbizimiy: "Enee ymang"). ¹⁸E jacjadyii huidib Jesús ti anajty huin'ixy: Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Jacobo je huidibi Alfeo ymang'ajtpy; Tadeo; e je jadügpi Simón, je cananista. ¹⁹Nañ jadu'n Jesús huin'ijxy Judas Iscariote, je huidibi agojix cïyejc Jesús ma ymidzip.

**Yajnïbijccixy Jesús co
miidity mujcu' ymic'ajt**

(Co jadu'n huin'ijxtaay je majcmetzpi discípulos ajcxy), Jesús ytigiiy ma tügtijc miid yi' ajcxy. ²⁰Huin'itïy tzach mayjây ñayyömmüjcigixy ma je tijc ma Jesús y'ity, ixti Jesús etz ymigügtijc ca' y'oyïy nej jëb ycaaygixy y'uuccixy. ²¹Co Jesús y'amigügtijc jadu'n nejhuiy, chi ajcxy nimiin Jesús yajnicxaangixy anajty mach, com hue' anajty tïjcixy co Jesús ylociib.

²²Nijëjity escribas ajcxy, je huindzindijc huidibi nijaydutp anajty Dios ñecy, miin ma Jesús co choñ ajcxy Jesusalén, yminaangixy:

—Jada Jesús ymiid Beelzebú, je ca'oybi yhuindzin, ma y'aa yjot. E yi' yajpidzimy je ca'oybi ajcxy ma jây ajcxy yjothuinma'n miid Beelzebú ymic'ajt.

²³Chi Jesús huoomiñ ma yi' je escribas ajcxy, e yajmiidmiydacy ajcxy tüg jihuimbit ayuc. Chi Jesús yminañ:

—¿Nej tiy'ajt jada nej miich ajcxy mina'n co Satanás jëb ci'm ñayyajpidzimiyii ma jây ajcxy y'aa

yjot? Ca' tiy'ajt nej miich ajcxy mina'n. ²⁴Pen tügpicy tungmiidpi ixyipy ñaybijc-huá'cxigixy, etz ñaymidziptzoonigixy ixyipy ac jëyi. Pues cixip yi' ajcxy y'ané'min. ²⁵Nañ jadu'n pen tügpicy tüg juugy tüg migüg ixyipy ñaybijc-huá'cxigixy, ca' ajcxy y'idaangixy tügmucy. ²⁶Nañ jadu'n pen Satanás ixyipy ti ñaybijc-huäcxyii, e ci'm ixyipy ti nayñibidigiyii, ca' ixyipy yi' ymic'ajt ida'n. Hue' janchtiy Satanás cixipy tigoyipy. (Paady ca'tiy'ajtity nej miich ajcxy yminañ.) ²⁷Ca' ni pin jëb huaad ytigihuij ma tüg micpi jây ytiyc etz meedzipy tijaty ymiid, pen ca' jayijp cïxoch tecyoch je jây micpi. Pen ti cïxoch tecyoch ixyipy je micjây, huin'it janchtiy mimadägipy, e pïcip tijaty ymiid.

²⁸Janch iich miich ajcxy nimäy co Dios jëb huinmeecxip tüg'óciy pocy huidibi jây ytúngixp etz tüg'óciy jibicpi huidibi jây ycapxp. ²⁹Jëyi janchtiy co pinjaty capxtigooyb miid je Espíritu Santo, je Dios yjihui'n ymic'ajt, ca' Dios huinmecxi nimina. Huinixii y'ida'n pocymiid.

³⁰Miid co jây ajcxy chach yminaangixy co Jesús anajty miidity ca'oybi, paady Jesús jadu'n yminañ.

Jesús ytaj etz y'uch miguëxy ajcxy

³¹Jesús ytaj etz y'uch ajcxy oy yja'ty ma anajty Jesús yajpaady. Chi Jesús ytaj etz y'uch ajcxy anajty ytinaaygixy tiba'y, e chi ajcxy capxñigüeyx Jesús. ³²Je mayjây huidibi anajty ajcxy iñaayb jühuiditi ma Jesús, yminañ ajcxy:

—Miich mdaj etz m'uch cheeby
ajcxy t'iba'y miich ixtaayb.

³³Chi Jesús yminañ:

—¿Pinjäy miich ajcxy mdijy co
iich ndaj'adyii etz iich n'uch'adyii?

³⁴Huin'it Jesús huindixpejty je
jäy ajcxy huidibi anajty iñaayb
ajcxy jühuidity ma je', e yminañ:

—Tüg'óciy jada jäy ya jadu'n ajcxy
nipaady nej iich ndaj etz iich n'uch.

³⁵Huenyitimyp'inity huidibi ajcxy
cuydumb yi Dios chójcin, yi' je'
jadu'n nipaady nej iich n'uch, iich
n'ajch, iich ndzi' etz iich ndaj.

Je niipi y'ixpejt

4 Jadüg'oc Jesús ytigiiy
yaj'ixpijcpí ma mejypa'. E
ooy mayjäy ymujcpejty ma anajty
Jesús yajpaady. Miid co ooy anajty
chachmayjäyity, paady Jesús ytigiiy
ma tüg barco jahuengi mejyjoty.
Jesús iñaayb anajty barcojoty, e
je mayjäy iñaayb anajty ajcxy ma
mejypa'. ²Huin'it Jesús yaj'ixpijcy
je mayjäy miid canaag jihuimbit
ayuc. Co yaj'ixpicy, chi yminañ:

³—Amidoo'ijtcix miich ajcxy
iich jada n'ayuc. Tüg jäy choon
niipi. ⁴Co je niipi yhuijpy anajty
trigo tiim, chi je trigo tiim nijējity
oy ycäy tim tügujc. Chi je joon
ajcxy ymiin jicxy je trigo tiim
huidibi tügujc ti ycäy. ⁵⁻⁶E nijējity
trigo tiim oycäy ma tzaanixc, ma
nihueñ oyñaax yajpaady. E je
trigo tiim ca' tzip mujx je', je'co
ca'anajty ooy naax mápxity. E co
je xii ypidzimy, chi no'cy je trigo
mang, com ca' anajty ytictz miidity
naaxjoty, chi ytiich. ⁷E nijējity
trigo tiim oycäy ma apyjot. Co jada
trigo tiim ymujxy, chi y'ujtz'ögtäy

je trigo mang, e ca' ytiim'ajty.

⁸Per jacjadyii trigo tiim oycäy ma
oyñaax, chi ymujxy, e ytiim'ajt
may'amy: tüg pi'c pajc iipxmajc
oyco'ity, jadüg pi'c pajc tugi'px
oyco'ity, jadüg pi'c pajc migo'px
oyco'ity.

⁹Co Jesús je miydägií yajmay, chi
yminañ:

—Pinjaty miid ytätzac, pin
midohuamy, huen mido'mbicy jada
ayuc.

Ti yi' ñigapxyp yi iixpejt

¹⁰Co je mayjäy ñicxni, e
Jesús yhui'my naydüg, chi je
nimajmetzpi ydiscipulos ajcxy
etz jacjadyii huidib mijnicxpejt
Jesús ñimijhua'cy, e amidoy nej
yhuimbizimy je jihuimbit ayuc.

¹¹E Jesús yminañ:

—Miich ajcxy jaydëb
mnejhu'huipy huidibi Dios
ñigapxpy ñimiydacpy coyüch'amy
ma y'ané'min ycötújcin.
Jacjadyii jäy ajcxy jihuimbit'amy
nyajmiidmiydaacyich. ¹²Jadu'n
jihuimbit'amy nyaj'ixpijcpiyich je
mayjäy, jaydëb co pinjaty iixp, ca'
ajcxy ixipy; etz pinjaty midoob,
ca' ajcxy mido'mbigipy. E jadu'n
ca' ajcxy yjothuimbidip, e nañ ni
ycayajmeecxipy ajcxy ypocy.

Jesús najtzcapxäy nej

yhuimbizimy je niipi y'ixpejt

¹³Chi Jesús yjacminañ:

—¿Nej ca' miich ajcxy
mhuinjihuüy jada jihuimbit ayuc?
Pen ca' miich ajcxy mhuinjihuüy
jada jihuimbit ayuc, ca' miich
ajcxy mhuinjihuüip yi jacjadyii
jihuimbit ayuc. ¹⁴Je huidibi

capxhuäcxp Dios y'ayuc, jadu'n yi' nipaady nej je huidibi niip trigo tiim. ¹⁵Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc, e mic'amy je ca'oybi yajpidzimy Dios y'ayuc ma ajcxy yjot yhuinma'n, jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tiim huidibi cäb tüguc, e je joon ajcxy mic'amy piimujctay. ¹⁶⁻¹⁷Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc janch jotcujc, e mib'jccixy tzojcc'x, chi ajcxy ixmajtzi Dios y'ayuc co agapxiyb paady, e co tzaachypi minaxy yajnaxy miid Dios y'ayuc ycixpi. Jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo tiim huidibi ti ycäy ma tzaan'icx. ¹⁸⁻¹⁹Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp Dios y'ayuc, e co ñicxni, chi jäydiigooyñi Dios y'ayuc miid jotcujc'ájtin tziinaayin, etz comeen'ájtin etz adzójcin. Jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tiim huidibi ti ycäy ujtztjoty, e ca' ytiim'aty miid co oy y'ujtz'ögy. ²⁰Je jäy ajcxy huidibi amidoo'ijtp etz cöbijcp Dios y'ayuc amumdügjot etz Dios y'ayuc tumb ma ajcxy yjot yhuinma'n, jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo tiim huidibi ti cäb ma oyñaax etz ytiim'aty may'amy: tüg pi'cpajc iipxmajc, etz jadüg pi'cpajc tugi'px, etz jadüg pi'cpajc migo'px.

Je lámpara ñi'ijxpejt

²¹Chi Jesús yjacminañ: —Co jäy ajcxy jindicxi'n nöctzoy, chi canan ajcxy cöjupy miid tu'tz, ni ca' ajcxy pidacy cijxpa'tci'py, hue' janchtiy pidaaccixy ma jindicxpejt jaydëb mij ytiicxy. ²²E nañ ni ca' ni pin ni ti jëb ameech tunipy, e nicxy ycayajnejhuüy. E ca' ni pin ni ti ayüch tunipy, e nicxy ycayajnejhuüy.

²³Pinjaty ytätzac ymiid, pin midoohuamb, huen mido'mb'jccixy iich n'ayuc.

²⁴Nañ jadu'n Jesús yminañ: —Cuentdúngix jada ayuc huidibi miich ajcxy yam mmidooyb. Yi quipxi'n huidibi ajcxy myajquipxiyb, nañ jadu'n yi' miid Dios ajcxy xyquipxyhuimbidi'py, e ixti jacyajmöhui'p ajcxy huidijaty midoob iich n'ayuc. ²⁵Pinjaty ymiid, yajmöhui'p nigi, pinjaty hueen miid, yajpigipy nigi (oy ixipy hueen jadim miidity).

Je tiim huidibi yeecp ñi'ijxpejt

²⁶Nañ jadu'n Jesús yminañ: —Yi Dios y'ané'min jadu'n yi' nej co tüg jäy nicxy ñipy ma ycamjot. ²⁷Chi jada' co ñiipstay ñicxni ma ytijc e ymi'o'cni ymäybi'digni com jabom, e jadu'n yajnaxy canaag xii tzuu. E je moc pajc mujxp je' etz yomb. Per je cogam ni ca' nejhuüy nej je moc yoñ, ma mic'ajt paady. ²⁸Je' co yi naax ci'm mic'ajt miidity jaydëb yajyoñ je moc. Jayijp ypidzimy je moc ung, jac'axam ypidzimy yi moc pi'y, e chi jada' ytiim'ajtni. ²⁹Co je moc ymajaani, chi je jäy ajcxy nicxy moc tzijcp, com ti yhuindiy je moc.

Ijxpejt ma je mostazi pajc

³⁰Nañ jadu'n Jesús yminañ: —¿Nej m'oc'a'ixíyigixy yi Dios y'ané'min? ¿Ti miid n'ocyajquipxyi'huibich? ³¹Jadu'n Dios y'ané'min nipaady nej mostaza pajc huidibi tüg jäy nicxy niipy ma ycam. Yi mostaza pajc jacni'gi ymútzity ca'ydi jacjadyi' ujtzpajc huidibi yajpatp ya naaxhuiñ. ³²E

co yajnipy je mostaza pajc, chi yoñ, e chi yeegy ooy janch mij, ca'ydi jacyadyii ujtz. E janch mij yeegy tüg'óciy yci' y'aacx, ixti joon ajcxy pe'mb ma je yci'y'aacx y'aniciy.

**Nej anajty Jesús yecy je tiy'ajt
miid je ijsxpejt ycixpi**

³³Jadu'n anajty Jesús yaj'ixpicy je mayjäy ajcxy Dios ytiy'ajt miid canaag jihuimbit ayuc, ixti mibaad ajcxy jëb huinjihuïy. ³⁴Ac jihuimbit ayuc Jesús yajnimay je mayjäy. Per miid y'ydiscipulos Jesús ycapxtïcxtaayb anajty je jihuimbit ayuc.

**Jesús capxtïcx nej
huimbidzimy je ijsxpejt**

³⁵Je huin'it xii co ycoodziïy, chi Jesús nimay yi ydiscipulos ajcxy: —Tzoc ajt jámim jim'amy ahuin ma yi jadügpi mejypa'.

³⁶Huin'it Jesús ydiscipulos ajcxy ixmajtztay je mayjäy, e miid tzooñ Jesús barcojoty. Nañ jadu'n jacyadyii barco ajcxy choñ quipxy miid Jesús ydiscipulos ajcxy ybarco. ³⁷Je huin'it coodz tüg poj miin janch mic. E je mejy nigoo anajty y'ocpidigni. Janch tigiiyb anajty nii barcojoty, jagoo jagoo yca'ujtztay je barco miid nii. ³⁸Jesús maab anajty ma je barco ixx ma tüg mabejt. Chi yajmäybidigi, e nimay ajcxy:

—Huindzin, ¿nej ca'mduñcuend co iich ajt yam nguinaanim?

³⁹Huin'it Jesús ymäybidigy, e jijpcogapxiy je poj. Etz nimay je mejy: —iAmon! iHuäcxip!

Chi mic'amy je poj ymongidactay yhuäcxijtpay jadu'nyi. ⁴⁰Huin'it Jesús yminañ:

—¿Na'amy co mdzachtzigiiygixy ajcxy? ¿Nej ca' mmibíccixy co nmiidich Dios ymic'ajt?

⁴¹Jesús ydiscipulos ajcxy ooy chigiiy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Pin jäy jada' jada Jesús? Ooy chachmijhuinma'ñ co yi poj etz je mejy ycapxymidoyii.

**Je Gadarajäy huidibi
anajty ca'oybi miid**

5 Chi Jesús miid ydiscipulos ajcxy oyja'tcixy ma je mejypa' ma je Gadara jäy ñaaxjot. ²Tim mic'amy co Jesús ybarcobidzimy, chi nimiiñ tüg jäy huidibi ca'oybi miid anajty. Hue' anajty chooñ ma öcpi jut. ³Je yëdijc, ca'oybimiidpi, tzinaayb anajty ma öcpi jut. E ni pin anajty ycamimadägyii. Ni pin camimadacy nicx cïxoch tecyoch jada je ca'oybimiidpi, e ni ca' ajcxy mimadacy miid cadena. ⁴Canaag'oc ajcxy jacïxojch jatecyxojch miid cadena, e ypojtaayb anajty je cadena. Ni pin camihuinma'ñybaady nej jëb ocmimadaaccixy je ca'oybimiidpi. ⁵Je ca'oybimiidpi xiim tzuum anajty yhuidity tüg yuugjot etz ma öcpi it, janch mic anajty yäxytinäy. E chachnayyajtzaachïyii anajty miid tzaa.

⁶Jiguëgy anajty je ca'oybimiidpi ymiin, co ixxpaty Jesús, chi poyigy ninicxy Jesús, e ycojxtinay'ahuïy ma Jesús yhuinduu. ⁷Je ca'oybimiidpi mic migapxcooty Jesús, e nimay:

— Jesús, je mijpi Dios y'ung, ¿na'amy co xymidziptzooñich? May'ajt nbijctzooybich ma Dios co

ca' iich jëb huaad xychaachytuñich.

⁸Je ca'oybi jadu'n yminañ, com Jesús ti anajty nimäy:

—Ca'oybi, pidzim ma jada yëydijc.

⁹Jesús y'amidooy je ca'oybi:

—¿Ti mxii?

Chi je ca'oybi y'adzooy:

—Iich nxii hue' je' “ni may”, com ni may iich ajcxy huidibi yajpatp ma jada yëydijc.

¹⁰Huin'it je may ca'oybi may'ajt pijctzoy ma Jesús co ca' ajcxy jëb huaad ixquexyii ma huingbi it lugar. ¹¹Huigon anajty je cop ma anajty may idzim yjixcixy. ¹²Chi je ca'oybi ajcxy may'ajt pijctzoy, e nimay ajcxy:

—Najtzquexiiyg ma yi may idzim, jigix jëbi n'adigiyich njottigiyich yi may idzim.

¹³Chi Jesús jadu'n a'ixiy co jëbi adigiiygixy jotigiiygixy je may idzim. Chi je ca'oybi ypidzimday ma je yëydijc, e yajtigiyday je may idzim ajcxy. Jim anajty yajpaady jahuengi mejtz mil idzim. Chi je idzim ylocjiydaay, e ycögänaxtaay ajcxy ma tüg tzajijp, e oy ycädaaygixy niijoty, e chi ajcxy ñii'ögtay.

¹⁴Je idzim cuend'ajtp ajcxy ooy ajcxy ñay'adzigiïyi, e nicxtay ajcxy poyïgy ma ytijc. E oy nimiyaaccixy cajpjoty etz majaty tundac nej anajty ajcxy y'idzim y'öctaaygixy. Mayjäy ajcxy choñ mic'amy oy ijxcixy nej anajty ti ytunyii ti yjadyii. ¹⁵Co je mayjäy ajcxy yja'ty ma Jesús yajpaady, chi ajcxy ijxy je yëydijc huidibi anajty mayca'oybi ymiid. Ijxy ajcxy co iñäy huit miid etz huijycujc, ti

anajty y'oyïy. E huin'it ooy ajcxy je mayjäy ñay'adzigiïyi. ¹⁶Je jäy ajcxy huidibi anajty huindixp co anajty je ca'oybimiidpi ti y'oyïy, etz ijxcixy nej ti ytunyii ti yjadyii miid je may idzim, chi yajmiydactay je maycajpyäy jadu'n nej anajty ti ijxcixy. ¹⁷Huin'it ajcxy pijctzoy may'ajt ma je Jesús, co huen tzooñ ma ajcxy je ñaaxjot.

¹⁸Co Jesús ytiigiy jadüg'oc ma je barco, chi je yëydijc huidibi anajty ca'oybi ti ñibidzimyii ti ycöbidzimyii, pijctzoy may'ajt ma Jesús co huen a'ixiy möhuip co huen miid'idyii Jesús. ¹⁹Per Jesús ca' a'ixiy co ymiid'idyii, chi nimay:

—Huimbit ma mdijc etz mjugymigüg, e yajmiidmiydäg jada mijpi tung mijpi huinma'ñ huidibi je Huindzin Dios ti tuñ miid miich. Miidmiydägiy jadu'n nej je Huindzin Dios ti xypa'ayoy.

²⁰Chi je yëydijc yhuimbijtni, e huidijtp anajty cajp cajp jim Decápolis ñaaxjot, e nimiydactay tüg'óciy jadu'n nej Jesús ti yajtzögyii, e tüg'óciy je mayjäy ooy jihuïy huinmay.

Je Jairo ñiix etz je töxyjäy huidibi Jesús yhuít nïdoni

²¹Co Jesús huimbijty barcojoty ma je mejypa' ma anajty ti chooñ, chi mayjäy ymiin ma Jesús yajpaady, chi Jesús yhuäcxijpy ma je mejypa'. ²²Huin'it Jesús ñija'ti tüg mïjtungmiidpi ma yi judíojäy ajcxy ñaymujctac. Je yëydijc hue' anajty xiijity Jairo. Co Jairo ijxpaty Jesús, chi ñayhuijojtac ma Jesús yhuinduu. ²³Jairo may'ajt pijctzoy, yminañ:

—Huindzin, ögaanip iich nniix. Tun may'ajt nicxy ma iich ndijc, e mgñixájip ma iich nniix, jigix jëbi mayajtzögip, e yjactzinähuip.

²⁴E Jesús nicxp anajty miid Jairo, e mayjäy panicxy anajty Jesús. E je mayjäy ooy anajty tzach'adij'y tzach'agodi'y Jesús. ²⁵E ma je mayjäy ymiin anajty tüg töxyjäy pa'm miid, jécyiin anajty ymijtacni. Majmetz jimijt yxii ybo' anajty cuj payöy, ca' anajty y'oc-huäcxijpni je ni'py. ²⁶Jada töxyjäy ti anajty yajtzoyduñ miid may tzoydumbi, ti anajty ymeen yajtundäy ma je tzoydumbi ajcxy. E je'ni anajty ypa'm'ity. Ni ti pubéjtin ti capaady, ixti nigi anajty ypa'm mijhua'n.

²⁷Jada töxyjäy ti anajty ayuc midoy nej Jesús anajty pa'mjäy yajtzögy, paady nimiin etz nimijhuägy jixxi'py'amy, chi nidooni Jesús yhuitpa'. ²⁸Jada töxyjäy nayñimaayi jotjoty huinma'ñyoty: "Co nnidónibich Jesús yhuitpa', miid tim yi'yi ndzögibich." ²⁹Co je töxyjäy nidoñ Jesús yhuitpa', tim huin'ítiy mic'amy yhuäcxijp je ni'py. Huin'it je töxyjäy jihuuy co anajty ti chögy.

³⁰E Jesús jihuuy co anajty ti yajtzögy tüg jäy miid ymic'ajt, paady ni'ijxhuimbijty je mayjäy huidibi anajty pamínip, y'amidooy ajcxy:

—¿Pin iich nhuit ti xyñidoni?

³¹Huin'it Jesús ñimaayi ajcxy ydiscípulos:

—Miich m'ijxpy co yi mayjäy yxach'adij'y yxach'agodi'y, e miich mina'n: "¿Pin ti xyñidónich?"

³²Per Jesús huindicxypejty je mayjäy jühuidity ma yi', oc'ixa'n

ocnejhuñhua'n pin anajty ti ñidonyii.

³³Huin'it je töxyjäy, com ñejhuuiyb anajty jadu'n nej Jesús ti yajtzögyii, paady nimijhua'cy Jesús janch tziyuuyb miid tzig'iñ ñayhuijotaci ma yi' yhuinduu. ³⁴Jesús ymina'n: —Töxyjäy huidibi ooy ndzócyich, ti mdzögy miid co ti xymibícyich. Nicx agujc jotcujc, ti mba'm ñaxy.

³⁵Capxp miydacp anajty Jesús miid je töxyjäy co nijëjty jäy ñimiini, choñ ma je judío jäy ñaymujctac mijtungmiidpi ytijc, e nimay je töxy'anäg yteedy:

—Yi mniix ti je y'ögy. Ca' huaad mjac'amayty nüg yi Huindzin Jesús.

³⁶Per Jesús ca' tuñcuend jadu'n nej ajcxy yjamina'n, chi nimay je naymujctac huindzin:

—Ca' mdzigy, mibic nigoda'ajty.

³⁷E ni ca' jac'a'ixiy nicxy yjacmiidnicxyii jacinjaty. Jëda'ajty miidnicxy je Pedro, Jacobo etz Juan, je Jacobo y'uch. ³⁸E co Jesús ytijctigiyy ma yi naymujctac huindzin ytijc, chi ijxy jadu'n nej jäy jiiby chachne'mgixy chachjiygixy chachyaaxcixy. ³⁹Co Jesús tijctigiyy, chi nimay je jäy ajcxy:

—¿Nej co nigoo ajcxy mdzachne'mni, e mdzachyáaxcixni? Yi pi'c töxy'anäg ca' yi' ti y'ögy, maab yi'.

⁴⁰Per nigoob ajcxy Jesús nixiicy co jadu'n ymina'n. Huin'it Jesús yajpidzimday tüg'óciy pinjaty anajty jiiby tigoty, e miid tijc tigiy jëda'ajty je ungdeedy etz ungday, e nañ je tugiigpi ydiscípulos huidibi anajty ti miid miin. Chi ajcxy ytigiy jiiby ma anajty je töxy'anäg yajpaady. ⁴¹Chi Jesús májtziy yi töxy'anäg yci', e chi nimay:

—Talita, cumni —jadayaab ayuc hue' yi' yhuimbizim: Töxy'anäg, iich miich yam nimaayb, pidäg.

⁴²Huin'it'iy je töxy'anäg, je huidibi anajty majmetz yjimijt, ypidägy e ytüyöychoñ. E tüg'óciy yi mayjäy ooy ajcxy jihuui huinmay. ⁴³Huin'it Jesús najtzcapxiy co ca' huaad pin yajnimay jadu'n nej je töxy'anäg ti chögy, nañ jadu'n ni'ane'mdiy co huen ajcxy yajcay je pi'c töxy'anäg.

Jesús yajpaady jim Nazaret

6 Huin'it Jesús chooñ ma je jimbi it lugar, e yhuimbijty ma yci'mgajp. E miid ñicxy yi' ydiscípulos ajcxy. ²Sábado xiijoty Jesús ytiäy yaj'ixpijcp ma je mayjäy huidibi yöymújccixp ma je judío jäy ñaymujtac. E je mayjäy huidibi amidoo'ijtp anajty ooy jihuui huinmay ajcxy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Ma jada' jadayaab jäy ti ni'ixpigiy jadayaab ixpijcin? ¿Ma ti paady jada huijy'ajt cuje'ajt huidibi ymiid? ¿Ma jada' ti paady yi mic'ajt huidibi miid mijhuima'ñ tumyb? ³Je' jada je tzejtzpi, yi María y'ung. Yi' y'uch ymigüg, yi Jacobo, yi José, yi Judas, etz yi Simón. Nañ jadu'n yi' y'uch töxyjäybi cha ajcxy chinäy quipxy miid iich ajt.

E je mayjäy ca'ajcxy anajty ixa'ñ cöbiga'ñ Jesús. ⁴Huin'it Jesús nimay je mayjäy ajcxy:

—Huenma'ámyity tüg'óciy je mayjäy ooy yajmij'aty je jäy ajcxy huidibi najtzcapxiyb Dios y'ayuc. Jëyi janchtiy, ma yci'm naax ma yci'mgajp ca' je jäy ajcxy yajmij'adyi, etz nañ ytim jadu'n yi' y'amigügtijc etz ymijiin ymidijc.

⁵Ma yci'm naax yci'm gajp Jesús ca' jaty nej mijhuinma'ñ tunipy miid co ca' ajcxy mijpidägyi. Jëyi yci'pidacy ma nijëjity pa'mjäy etz yajtzoozy. ⁶Jesús ooy jihuui huinmay nej je jäy ajcxy ca' ymijpidägyi ma yci'm naax yci'm gajp. Chi Jesús chooñ jim ñicxy ma jacjadyi cajp huinduy agonbi, e yaj'ixpijcy anajty je mayjäy ajcxy.

Jesús quexy ydiscípulos ayuccapxhuäcxp

⁷Huin'it Jesús mijhuoy je majmetz ydiscípulos ajcxy, e chi quejxhuäcxp nimetz nimetz ma canaag cajp. E chi mooy mic'ajt, jigix jëb yajpidzimy ajcxy ca'oybi ma jäy ajcxy. ⁸Nañ jadu'n y'ane'my Jesús je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ti miníxcxixy tü'amgixpi, jëyi jëb miníxcxixy tüg taje nidüg nidügti. Ca' huaad miníxcxixy ymorral, e ca' huaad miníxcxixy ycaagy, e ca' huaad miníxcxixy ymeen. ⁹Jëyi je ycig etz je yhuit huidibi anajty ajcxy ymiid huen miníxcxixy. ¹⁰Chi Jesús yminañ:

—Co anajty ajcxy mjättaccixy ma tüg tijc, jim ajcxy mhu'f'mipy ixti coon mdzoonip ma yijimbi cajp. ¹¹Pen mdigiigixp ma tüg cajp, e je jäy ajcxy ca' ajcxy xycöbiga'ñ, ca' ajcxy amido'ida'ñ miich m'ayuc, mbidzimigix ma je cajp, chi mhuinhuópcixipy mgig. Jada je' je tiy'ajt co ca' ajcxy mjotcújcity. Janch iich miich ajcxy nimäy co Dios anajty ytiyduñ jada naaxhuin jäy, jacnigi tzaachypi paada'ñ yi jäy ajcxy huidibi ajcxy anajty ca' xycöbíjccixy, ca'ydi je' ajcxy huidibi tzinaay jecy'aty ma Sodoma etz Gomorra cajp.

¹²Chi je nimajmetzpi ajcxy chon Dios y'ayuccapxhuäcxy co huen jäy ajcxy jothuimbíjtcixy, huen ixmajtzaaygixy yi pocyuníi. ¹³Nañ jadu'n ajcxy yajpidzimy ca'oybi majaty jäy, e pidaaccixy aceite majaty pa'mjäy, e yajtzóoccixy anajty.

Co Juan je Bautista y'ögy

¹⁴Huin'it je rey Herodes nejhuiy co Jesús canaag mijhuinma'n tzachytuñ anajty, com tüg'óciy je mayjäy anajty nimiyaaccixy Jesús. Herodes yminañ co Juan je Bautista ti yjugypicy jadüg'oc ma anajty ti y'ögy, paady mic'ajt miidity jaydëb mijhuinma'n tuñ. ¹⁵Nijëjity jäy yminaangixy:

—Jesús yi' je' Elías.

E naagity jäy yminángixy:

—Yi' je' tüg Dios tiy'ajtmíidpi huidibi quipxyiiby miid je Dios ytiy'ajtmíidpi huidibi tzinay jecy'ajty.

¹⁶Co Herodes nejhuiy nej je mayjäy nimiyaaccixy Jesús, chi yminañ:

—Janch jada co Juan ti yjugypicy, je huidibi nni'ane'mdiyich co huen yajminagyii ycohuajc.

¹⁷Miid Herodías, Herodes ytöxytjic ycixpi, Herodes n'ane'mdiy co Juan yajmach, e pidägyii pujxtigoty. Jada Herodías jayijp ypijcy miid je rey Herodes y'ajch Felipe, per ti anajty ixmach Felipe, e ypijctigajch miid je ycapy Herodes. ¹⁸Hue' anajty Juan ti nimay Herodes:

—Ca' jadu'n paadyii co yi m'ajch Felipe ytöxytjic miich miiddzinaayi.

¹⁹Paady ycixpi Herodías mijotma'ty Juan, e ytimy

yaj'ögamy anajty. Per ca' mic'amy yhuinma'nybaty nej ocyaj'ögip; ²⁰com je rey Herodes ñejhuiy co tudägy jäy huädz jäy anajty je Juan, e tzigiiyb anajty miid Juan. Paady ycixpi anajty je rey Herodes Juan miidity cuend'aty pujxtigoty. Naag'oc naag'oc anajty Herodes nicxy amido'ity Juan y'ayuc, ooy anajty huinmay nej yhuimbizimy, per jotcujc anajty amido'ijty.

²¹Huin'it Herodías ypat huinma'n nej jëb yaj'ögy Juan je huin'it xii co je rey Herodes anajty ñayñixiiduñyii. Hue' yajcay yaj'uucy je gobierno ytumbi ajcxy, je soldado huindzin ajcxy, etz tüg'óciy yi mic jäydjic huidibi ajcxy tzinaayb naag naag cajp jim Galilea.

²²Xiiduñyoty anajty co Herodías ñiix oy y'ech ma je rey anajty yajpaady miid je may jäy huidibi anajty yajcaayb yaj'uucpy. E jadu'n nej je Herodías ñiix y'ejch, ooy je rey jadu'n jäygidacy, etz tüg'óciy je jäy je huidijaty anajty miid ajcxy ycaaygixy y'uuccixy. Chi je rey nimay je töxy'anäg:

—Pijctzóohuigich ti mdimdzojcyp, iich miich nmöhuipy.

²³Je rey ñigi capxcödujcy janch cixyot huinijot co möhua'n ti ytimy ypijctzooyb, ixti jëb jamöy cujhuäcxy yi' y'ané'min, mibaad anajty ane'my je naaxjot. ²⁴Chi je töxy'anäg ñicxy ma ytaj oy amidoy, nimay:

—¿Ti nbijctzohuípich?

Chi je' ytaj y'adzooy:

—Pijctzoohui yi Juan je Bautista ycohuajc.

²⁵Mic'amy je Herodías ñiix nihuimbity je rey e yminañ:

—Ndzojcy pich co xymöhuibich mic'amy je Juan je Bautista ycohuajc ma tüg texy.

²⁶Co jadu'n midoy je rey, chi ytigiiy tajp mayb janch mijcajee. Per ti y'octunipy. Com ti anajty jadu'n capxcöduy, ti anajty mayjäy midoy ti anajty ti yaj'ahuanäy je töxy'anäg, ca' y'ayuc yajxiicy.

²⁷Paady ycixpi je rey mic'amy ane'my tüg soldado, co huen nicxy yajtzoni Juan ycohuajc. ²⁸Chi je soldado ñicxy ma pujxtijc, e yöcpujxtuuty Juan. Chi je soldado mimiñ Juan ycohuajc ma tüg texy, e yajc'idigiy je töxy'anäg, e je töxy'anäg yajc'idigiy ytaj.

²⁹Co je jäy ajcxy huidibi anajty mijnicxpejtp Juan ñejhuüy ajcxy co je rey ti yaj'ögy Juan, chi ajcxy y'oy e yajpidici Juan ñinïcx, e yajnaaxtigiiy ajcxy.

Jesús yajcaay migoox mil yëdyjc

³⁰Co je majmetzpi apóstoles ajcxy yhuimbijty huidibi anajty Jesús ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi ma canaag cajp, chi ajcxy yajmiidmiydacy Jesús tüg'óciy tijaty anajty ti túngixy, etz tüg'óciy ayuc huidijaty ti yaj'ixpíjccixy.

³¹Huin'it Jesús nimay je nimajmetzpi huidibi anajty ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi:

—Tzoc jámim ma tüg it ma ca' pin, jaydëb nbócxim tüg xii metz xii.

Paady ycixpi Jesús jadu'n yminañ, com tzach mayjäy ja'ttiib tzondiib ma Jesús yajpaady, e ca' ajcxy tiempo anajty m'idity mina ycaáyigixipy y'uuccixipy miid je mayjäy ycixpi. ³²E Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñicxy barcojoty

ma ca' pin. Ac jëyi ajcxy nicxy ca' jac pin jäy miid nicxy. ³³E mayjäy ijxy co Jesús ajcxy choñ, e nañ ijxcajpy pin anajty tzoñ barcojoty. Paady mayjäy choñ ma canaag cajp tegyi'm, ñíxcixy poyigy anajty ma Jesús ñicxa'ñ. Mayjäy oy yja'ty jayijp ca'ydí Jesús ajcxy, e jim ajcxy yöymujctay. ³⁴Co Jesús ybarcopidzimy, chi ix y janch mayjäy, e Jesús ooy pa'ayoy je mayjäy, com jadu'n anajty ajcxy nej maycöbixy huidibi ca' miidity ycuend'ajtpi. Chi Jesús ytigiy yaj'ixpijcp, canaag nax ixpíjcin anajty yecy. ³⁵⁻³⁶Co anajty ti chu'iiyñi, chi Jesús ydiscípulos ajcxy ñimaayi:

—Ca' ni pin chinäy ma jadayaabi it lugar, e ti chu'iiyñi. Capxycíx miid jada mayjäy ajcxy, jaydëb ñíxcixyñi ma yi cajp huinduy agonbi, huen nicxy júygixipy ycaayin y'uucin.

³⁷Huin'it Jesús y'adzooy yi' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy móoygix jada mayjäy caayin úucin.

Chi ajcxy Jesús y'adzooy:

—¿Huaad iich ajcxy nicxy njuy mejtz migo'px denario tzajcaagy, jigix ycaayipy y'ügipy jada mayjäy?

³⁸Chi Jesús y'amidooy ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miidity ya? Nicx íjxcix.

Co ajcxy tiy'ajt paty, chi ajcxy Jesús nimay:

—Hich ajcxy nmiid migoox tzajcaagy etz metz acx.

³⁹Chi Jesús ni'ane'mdiy co je mayjäy huen ixtaaccixy naaxcíxy tügpicyjaty. ⁴⁰Chi je mayjäy

y'ixtactay canaagpicy. Canaagpicy migo'px jatypi, e canaagpicy huixchiguipxmajcjatypi.

⁴¹Chi Jesús conígy je migooxpi tzajcaagy etz je metzpi acx, e ypa't'lijxy tzajpcíxy, e yajnaxxy Dios cojuyip ma Dios miid je tzajcaagy etz je acx ycixpi. Huin'it Jesús tujc-huäcxy je migooxpi tzajcaagy, e yajcídigiý je' ydiscípulos ajcxy, jaydëb ajcxy yajhuäcxip ma je mayjäy. Nañ jadu'n Jesús yajcídigiý je metzpi acx je' ydiscípulos ajcxy, jaydëb yajhuäcxip ma je mayjäy. ⁴²Nidüg'óciy je mayjäy ajcxy ycaý y'uucy cüxyi. ⁴³Co je mayjäy ycaýday, chi je discípulos ajcxy yajmujcy je cayduc tzüztuc, e yaj'ujch ajcxy majmetz cach.

⁴⁴Migoox mil anajty ajcxy je yëydíctijc huidibi cay uuc.

Jesús yöy niihuingíxy

⁴⁵Huin'it Jesús ane'my je' ydiscípulos ajcxy co huen barcotigiýgixy mic'amy. Huen nicxäccixy jayijp jim Betsaida jim mejy ñinajxy. Co yi discípulos ajcxy ybarcotigiýday, chi Jesús ycapxycíxy miid je mayjäy. ⁴⁶Co anajty Jesús ti ycapxycíxy miid je mayjäy, chi ñicxy ma tüg cögop Dios mibíjctzoob. ⁴⁷Co ycoodziýñi je discípulos ajcxy anajty yajpaady mejyoty ma je barco. Jesús naydüg anajty yajpaady mejypa'.

⁴⁸Jesús y'ijx co je'ydiscípulos ajcxy anajty ti y'anucxiýgixy miid mejycabi, je' co je barco anajty chachjijpcobojäy. E co oy moñy, chi Jesús ymijhuägy ma je barco. Jesús yöyp anajty mejyhuingíxy, e hue' anajty jüyöyñaxamy je discípulos

ajcxy. ⁴⁹Co ajcxy ijxpaty Jesús yöyp anajty mejyhuingíxy, chi ajcxy ooy yaxqueegy, com hue' anajty ajcxy tijy co nigo y'ijxmañiýgixy. ⁵⁰Com tüg'óciy yi discípulos ajcxy anajty ti ijxcixy Jesús, e ooy ajcxy chigiý, paady mic'amy Jesús migapxy je' ydiscípulos ajcxy, e ñimay:

—Jotmic naybidáacigixy, ca' mdzihiýgixy. Hich yi'.

⁵¹Huin'it Jesús ybarcotigiý, e mic'amy je poj yxeemy, e je discípulos ajcxy ooy jihuiy huinmay. ⁵²Ooy ajcxy jihuiýgixy huinmaaygixy, com ca' ajcxy huinjihuiýgixy anajty nej Jesús je mayjäy yajcay miid je migooxpi tzajcaagy. Com je'ni anajty ajcxy ooy yjotjuuñity ycojuuñity.

Jesús yajtzögy pa'mjäy ajcxy jim Genesaret

⁵³Chi ajcxy ymejch ma je mejypa' ma je Genesaret ñaaxjot. E coxojch ajcxy je barco ma mejypa'. ⁵⁴Co ajcxy ybarcopidzimy, chi mic'amy je mayjäy ajcxy jim ijxcapxy Jesús. ⁵⁵Poyigy je jäy ajcxy choon, e yajyöyñajtxay je cajp ajcxy huinduy agonbi, capxhuäxcixy co Jesús anajty ti yjädy jim. E jäy ajcxy yajmiindzondacy may pa'mjäy cijx'am jim ma anajty Jesús yajpaady. ⁵⁶E hueñytim ma'amyity anajty Jesús ñicxy majaty mij cajp, mutz cajp, o majaty jäy y'ujtztzinäy, ooy anajty ajcxy pidáccixy pa'mjäy majaty majaty yi mij tüba', e cohuaniiýgixy Jesús co huen nidoñyii yi yhuitpa', e tüg'óciy huidijaty anajty ajcxy nidomb, najxp ajcxy anajty je' ypa'm.

Huidi jäy yaj'ahuimbijt pocyjayity

7 Huin'it ymiñ ma Jesús nijëjity fariseojäy ajcxy, je

huindzindijc huidibi tzachpadumb judío ycostumbre. Nañ jadu'n miid miiñ nijējity escribas, je huindzindijc huidibi ajcxy nijaydutp anajty Dios ñecy. Hue' je fariseos etz escribas ajcxy anajty ti choongixy Jerusalén.

²Je fariseos etz escribas ajcxy ijxy co Jesús ydiscípulos ajcxy ytigiiy caaybi uucpi jaygĩbuju, ca' anajty cuydúngxixy judío jāy ycostumbre. ³(Com yi fariseojāy etz jacjadyii judío jāy ajcxy cuydumby anajty ajcxy ñi'ap costumbre, e ixpocypúxcixy jayijp ma ca'ni ytigiiygixy caaybi uucpi. Com yi judío jāy ajcxy co ajcxy ñicxy mayjāy joty etz yhuimbjtcixy jadüg'oc ma ytijc, ca' ajcxy yca yxti cooni jayijp ajcxy ycĩbúxcixy canaag'oc. ⁴Yi judío jāy ymiid canaagnax costumbre huidibi cuydúngxixyp jadu'n nej ajcxy yajhuaatzcixy ajcxy ytaasi ytexy ytütz etz ypujxtexy.)

⁵Chi je fariseos etz escribas ajcxy y'amidooy Jesús, nimaayi:

—¿Na'amy co miich mdiscípulos ajcxy ca' cuydúngxixy judío jāy ñi'ap costumbre? ¿Na'amy co ajcxy ycaaygixy y'úccixy, e ca' jayijp ixpúxcixy yi' ypocyi?

⁶Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej je Dios ytiy'ajtmidpi Isaías jayhui'my jecy'ajty miid miich ajcxy ycixpi. Miich ajcxy huidibi naybidaacip jadu'n nej jihuüy ajcxy tudägyjāy, e ca' yjánchezty. Com jadu'n Isaías jaybejty co Dios jadu'n yminañ:

Jada jāy jadu'n ajcxy ycapxcixy ymiydaaccixy jadu'n nej jihuüy xyajmij'atyich. Per ca'

ajcxy xyajmij'atyich cixyjot huinijot.

⁷Naadigĩ co ajcxy xyhuin'ñigixich xyhuinyáaxcixich.

Ñayyaj'ixpĩcigixy ayuc tiy'ajt huidibi jāy ajcxy ti cojy ti macxy.

⁸Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy ti m'ixmájtzcixy Dios ycötújcín, e myajmij'ájtzcixy ayuc huinma'ñ huidibi jāy ci'm ti cojy ti macxy. ⁹Miich ajcxy ca' mgüendtúngxixy Dios ycötújcín Dios ytiy'ajt jigix jēbi cuydúngxixy mgi'm costumbre. ¹⁰Com Moisés je cötújcín ypidac jecy'ajty: “Yajmij'at mdaj mdeedy”, e “Pinjaty jibic nigapx ni'ojiiyb ytaj yteedy, copicy y'ögip.” ¹¹E miich ajcxy minañ co tüg jāy nimāhuip ytaj yteedy co ca' pubeda'ñ ajcxy jadu'n nej padyii, miid co tüg'óciy tijaty yi' ymiid huidibi ytaj yteedy jē'adānip, hue' ti ahuanüy nigoo ma Dios.

¹²E pen jadu'n minañ, chi miich ajcxy minaangixy co ca' copicyty mbubéjtcixipy mdaj mdeedy.

¹³Miich ajcxy midundigooyb Dios ycötújcín miid mgostumbre huidibi myajnaxyp myajtigiiyb, etz jacjadyii jibic-huinma'ñ myaj'ixpĩcixy.

¹⁴Jadüg'oc Jesús mijhuoy yi mayjāy ajcxy, e chi nimay:

—Mido'mbĩjccix miich ajcxy iich n'ayuc, e mhuinjihuñhuip ajcxy. ¹⁵Ca' yi' yajpocycāhuüiyb huidibi jāy ajcxy ypidacy ma yhuin y'ahuac. Yi' janchtiy huidibi pidzim ma jāy ajcxy yjot yhuinma'ñ, yi' yi' yajpocycāhuüib. ¹⁶Miich ajcxy mmiid mdätzac, mido'mbĩjccix iich n'ayuc.

¹⁷Co Jesús ixmajch je mayjäy, e ytijectigiiy, chi je discípulos ajcxy yaj'amidoohui nej yhuimbizimiy jada ayuc. ¹⁸Chi Jesús ydiscípulos ajcxy nimay:

—¿Nej nañ jadu'n miich ajcxy ca' mhuinjihuüy jada ayuc? ¿Nej ca' mhuinjihuüygixy co huidibi tigiüy ma yi jäy y'ahuac (yi caayin uucin), ca' yi' yajpocycäy yi jäy? ¹⁹Yi caayin uucin hue' yi jäy ypidägy ma y'aa ymoox ca' nan ma yjot yhuinma'ñ, e co ñax ma y'aa ymox, chi ypidzimni.

Co Jesús jadu'n ymina'ñ, chi nejhuiiyim co Dios ca' capx'aducy ni ti caayin ni ti uucin. ²⁰E Jesús yjacminañ:

—Dios yajpocycähuip jäy ajcxy miid huidibi pidzim ma ajcxy yhuinma'ñ. ²¹⁻²²Ma yi jäy ajcxy yhuinma'ñ jiiby choon jibic-huinma'ñ; jiiby choon migapxtigoyii töxyjäy yhuinma'ñ; jiiby choon je tundigooyii yëydijc miid töxyjäy etz töxyjäy miid yëydijc huinma'ñ; jiiby choon jäyyaj'ögii huinma'ñ; jiiby choon meedzii huinma'ñ; jiiby choon mügii huididii huinma'ñ; jiiby choon jibic-huinma'ñ; jiiby choon je huin'iini huinma'ñ; jiiby choñ nayca'oy'ixii huinma'ñ; jiiby choon je piitzcapxi huinma'ñ; jiiby choon je amij agix huinma'ñ; jiiby choon je tzuu huinma'ñ je loci huinma'ñ. ²³Yi jadu'mbi jibicpi jiiby choon ma jäy ajcxy yjot yhuinma'ñ, paady jibicpi jäy ajcxy túngixy, e ypocycäy ajcxy ma Dios.

**Tüg töxyjäy huidi ca'
yjudiojäyity mibijc Jesús**

²⁴Choon Jesús ma yijimbi it, e ñicxy jim ma Tiro etz Sidón

ñaaxjot. Jesús ytigüy ma tüg jäy ytiyc, e ca' anajty tzocy co je mayjäy ñejhuühuiyb ma y'ity. Per ca' jajty nicx yhuingoyüch. ²⁵Mic'amy tüg töxyjäy nejhuiiy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' je töxyjäy ypi'cniix ymiid anajty ca'oybi. Je töxyjäy ymiin ma Jesús, e ycojxtinay'ahuüy ma yi' yhuinduu. ²⁶Je töxyjäy hue' anajty ycogápjity Sirofenicia (e hue' anajty griegojäy). Yi töxyjäy may'ajt pijctzoy ma Jesús co huen yajpidzimy je ca'oybi ma ypi'cniix yjot yhuinma'ñ. ²⁷Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Ooy ycopícyity co nbubedipyich jayijp Dios yjäy (yi judíojäy). Jadu'n nipaady nej tüg ungdeedy. Tim copicy co je ungdeedy yajcayipy jayijp yci'm ung, e ca' möhuip uc je huidibi y'ung yajjicxaamy.

²⁸Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Huindzin, tiy'ajt nej miich mmína'ñ, per nañ jadu'n yi uc ajcxy yjiicxyp je caagy abu'x huidi cáb naaxcáxy ma mesipa't ma je jäy y'ung ajcxy ycaay.

²⁹Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Tiy'ajt jadu'n nej iich miich ti xy'adzooy, paady ycixpi jëb mhuimbidity ma mdiyc jotcujc, je ca'oybi ti ypidzimy ma mniix yjot yhuinma'ñ.

³⁰Co je töxyjäy huimbijty ma ytiyc, chi paty ypi'cniix cijx'am, ti anajty je ca'oybi ñibidzimiyi ycöbidzimiyi.

**Jesús yajtzögy tüg jäy huidibi
cönat etz ahuí'mb**

³¹Chi Jesús jim tzojci chooni Tiro ñaaxjot. Chi choon jim ñicxy anajty Galilea, e nicxy ma je tü'aa huidibi najxp Sidón etz je cajn huidibi

yajpatp jim Decápolis ñaaxjot, chi yja'ty ma Galilea mij laguunba'.

³²Jim ajcxy miid miin tüg jay huidibi cónatip etz aahui'mb. Chi ajcxy may'ajt pijctzooy ma Jesús huen cínixajy je pa'mjäy. ³³Chi Jesús miidnicxy je pa'mjäy ahuinguyc ma ca' mayjäy, e pidacy ycíhua'x ma je pa'mjäy ytätzac. Chi chujy, e huin'it nìdoni je ytoodz. ³⁴Chi Jesús ypa't'ijxy tzajpcíx, e ymicxejy, e chi yminañ Aramaico'amy:

—Efata —jada ayuc hue' yhuimbidzimy: Ahuädz.

³⁵E mic'amy je jäy cónatpi ytätzac y'ahuaach etz ytoodz yungüy etz ycapxni yajxon. ³⁶Chi Jesús ane'my je pa'mjäy etz ymigügtijc co ca' huaad ni pin yajmiidmiydägiy jadu'n nej anajty ti chögy. Co Jesús jadu'n mictägy ane'my co ca' huaad ni pin yajmiidmiydägiy je mijhuinma'n huidibi ytumyb, chi nigi je pa'mjäy etz ymigügtijc miidmiydaaccixy hueñypínity. ³⁷Je mayjäy ooy tzachjihuiy huinmay ajcxy, ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—Jada Jesús ooy oy chachtuñ. Ymimadactaayb yi'huenytimytíjity, ixti yajmidohuicpy yi' yi cónatpi etz yajcapxigy yi uumbi.

Jesús yajcay midax mil yëydije

8 Je huin'it xii je huin'it tiempo mayjäy anajty ti ñaymújcigixy ma Jesús yajpaady, e ca' anajty je mayjäy ajcxy miidity ti ycaaygixipy y'úuccixipy. Jesús capxyñigüejxy je' ydiscípulos ajcxy, co huen miingixy ma yi' yajpaady. Co ajcxy ymiin, chi nimay:

²—Ooy nba'ayooyich yi mayjäy. Yi' co cham midugiig xii maabi

ya miid y'ityich je mayjäy, e ni ca' ajcxy miidity ti ycaipy. ³Co ixipy nguexhuimbityich ajcxy ma ytijc ayuu, ca' yjéyity yajpa'mgójipy ajcxy tü'am, com nijējity ajcxy jiguēgy ti choongixy.

⁴Chi je discípulos ajcxy Jesús adzooy:

—¿Ma iich ajt nbaatim je caayin uucin huidibi jēb miid nyajcaayim nyaj'úucim jada mayjäy? Com mijtigídum ya nyajpaatim ma ca' pin chinäy.

⁵Chi Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miidity?

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Huixtujc tzajcaagy.

⁶Chi Jesús ane'my je mayjäy, co huen inay'ahuüygixy naaxcixy. Huin'it Jesús conigy je huixtujcp tzajcaagy, e yajnaxxy Dioscojuyip ma Dios miid tzajcaagy ycixpi. Chi tujc-huäcxy je tzajcaagy, e moy je' ydiscípulos ajcxy, e je' ydiscípulos ajcxy yajhuäcxy je tzajcaagy ma je mayjäy. ⁷Je Jesús ydiscípulos ajcxy ymiid anajty nijējity pi'c acx. Chi Jesús yajnaxxy Dioscojuyip ma Dios miid je pi'c acx ycixpi, e moy je' ydiscípulos ajcxy huen yajhuäcxtaygixy ma je mayjäy.

⁸Chi je mayjäy nidüg'óciy ycaay cüxy, e co ajcxy ycaayday, chi je Jesús ydiscípulos ajcxy yajpidigy huixtujc cach cayduc jixxtuc tiibi anajty yconaxy. ⁹Jahueeni anajty ycamidaaxmility je jäy huidibi ajcxy cay uuc cüxy. Chi Jesús ycapxy ycijxy miid je mayjäy, e nimay ajcxy co huen nicxcixy ma ytijc. ¹⁰E mic'amy Jesús ybarcotigiy

miid ydiscípulos ajcxy, e chi ñicxy ajcxy jim Dalmanuta ñaaxjot.

**Yi fariseos ajcxy tüg ijsxpejt
pijctzoob mihuinma'ñybi**

¹¹Nijējity fariseos ajcxy, je huindzindijc huidibi padumb judío ycostumbre, ymiiñ ajcxy ma Jesús yajpaady, e ytigiy ajcxy ijqxúpxcixy y'ixpijcin miid Jesús. Pijctzoogixy co Jesús huen yaj'ixyii ajcxy tüg ijsxpejt huidibi tzomb tzajpjoty. Ijxta'n octunaangixy miid Jesús.

¹²Chi Jesús tajy may ñayjihuiyi jotjoty huinma'ñyoty, chi ymicxejy, e yminañ:

—¿Na'amy co jada jäy ajcxy huidibi jugy'ajtp cham, pijctzoogixy ijsxpejt huidibi tzomb tzajpjoty? Janch iich miich nimaagixy co ca' nyaj'ixaangixy ijsxpejt huidibi tzomb tzajpjoty.

¹³E Jesús ytimycapxycíxy miid je fariseos ajcxy, e chi puyöyduuty ajcxy. Chi Jesús ybarcotigiy, e ñicxy miid ydiscípulos ajcxy ma mij laguun ñinaxy.

Fariseojäy ajcxy yaj'ixpíjcin

¹⁴Je' ydiscípulos ajcxy ti anajty jaydigoygixy je jicxy picy co ajcxy ybarcotigiy. Jëyi ajcxy mimiiñ tüg pi'c tzajcaagy. ¹⁵Chi Jesús ane'myb je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Ca' mmijpidaaccixy yi fariseojäy ajcxy y'ayuc ytiy'ajt etz ni rey Herodes y'ayuc ytiy'ajt, com jadu'n ajcxy y'ayuc nipaady nej levadura huidibi ca' y'óyity.

¹⁶E je Jesús ydiscípulos ajcxy nimiydaaccixy Jesús y'ayuc ñayñimáayigixy ajcxy miñ xyipy:

—Je' co ca' iich ajt nmimiinim caayin uucin.

¹⁷E Jesús ñejhuiyb anajty nej je' ydiscípulos ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy, paady yminañ:

—¿Na'amy co

mdzachnimiydaaccixy je caayin uucin huidibi ti mjäy digooygixy? ¿Nej ca' mhuinjihuiygixy e ca' mguenditungixy iich n'ayuc? ¿Nej co ajcxy mdzachcöjuuñity? ¹⁸Miich ajcxy miid mhuiin: ¿Nej co ca' m'ijxcixy huidibi ndumybich? Miich ajcxy miid mdädzac: ¿Nej co ca' mmido'mb'jccixy iich n'ayuc? ¿Nej co ca' mjäyméjtzcixy ti ti nduñich?

¹⁹Jayhuin co ndujc-huäcxyich je migooxpi tzajcaagy e nyajcaayich migoox mil jäy: ¿Naag cach cayduc jicxtuc ti ajcxy myajpidigy?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' iich ajcxy nyajpidigyich majmetz cach cayduc jicxtuc.

²⁰Chi Jesús yminañ:

—E jayhuin co ndujc-huäcxyich je huixtujcpi tzajcaagy, e nyajcaayich midaax mil jäy: ¿Naag cach cayduc ti ajcxy myajpidigy?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' iich ajcxy nyajpidigyich huixtujc cach cayduc jicxtuc.

²¹Chi Jesús yminañ:

—¿Nej chambaad miich ajcxy ca' mhuinjihuiyi?

**Jesús yajtzögy tüg jäy
huintzpi jim Betsaida**

²²Jesús etz ydiscípulos ajcxy oy yjá'tcixy jim Betsaida. Jim Betsaida nijējity jäy miid miñ ma Jesús tüg huintzpi, e pijctzoy ajcxy may'ajt co huen nidoñ jigix je huintzpi y'ijxigipy. ²³Huin'it Jesús huijttzooñ je huintzpi ma yci', chi miid cajppidzimy. E

chi Jesús yajjaaxy yi chujyñii je huintzpi yhuuin, etz cñixajy, e chi amidoy pen y'ijxpy anajty tigati yinjaty huenjaty. ²⁴Chi je huintzpi huindixpejty Jesús, e nimay:

—N'ijxypich yëydijctijc, e jadu'n ajcxy yquëxigy nej quipy, per yöyp ajcxy.

²⁵E jadüg'oc Jesús yci' pidacy ma je huintzpi yhuuin, e chi je huintzpi yhuindixpejty anajty, e chi yhuuin y'oyi yajxon, huin'it oy huädz y'ijxy. ²⁶E Jesús ycapxycjxy miid je', e quejxhuimbijty ma ytijc. Chi yminañ:

—Ca' mdigihuip cajpjoty, e ni pin jada mgayajmiidmiydägiy.

Pedro capxypidzimy co Jesús yi' je' je Cristo

²⁷Chi Jesús ñicxy miid ydiscípulos ajcxy jim ma nijëjity mutz cajp mihuingon je mij cajp Cesarea Filipo. E tü'am Jesús amidoy ajcxy ydiscípulos, nimay:

—¿Nej jäy yminaangixy pin iich?

²⁸Chi ajcxy je' ydiscípulos y'adzooy:

—Nijëjity jäy yminaangixy co miich je' je Juan, je Bautista. E nijëjity yminaangixy co miich je' je Elías. E jacjadyi yminaangixy co miich je' tüg Dios y'ayucnajtzcaxi ybi huidibi tügi yb miid nijëjity Dios yti y'ajtmiiidpi huidibi tzinaay jecy'ajty.

²⁹Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy, ¿nej miich mminaangixy pin iich?

Chi Pedro y'adzooy:

—Miich je' je Cristo.

³⁰Chi Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ni pin nimaaygixy, co yi' je' je Cristo.

Jesús capxypidzimy co y'öga'ñ

³¹Chi Jesús jacyaj'ixpijcy je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Copicy co iich, je jäy huidi tzoön tzajpjoty, nyajna xipiyich mij tzaachpyi etz mij ayo'n. Yi mijjäydijc ajcxy, yi judío teedy mijtungmiidpi, etz yi escribas, je huindzindijc huidibi nijayduutcixyp Dios necy, ca' ajcxy xy'ixa'ñich, e xyaj'öga'ñ ajcxy, e codugiig xii njugypigipyich jadüg'oc co iich anajty ti n'ögy. ³²Co Jesús jadu'n nigapxy nimi ydacy huädz huädz nej yjada'ñyi anajty, chi Pedro huobibzimy Jesús ahuingujc, chi ooy ogy. ³³Chi Jesús ni'ijxhuimbijty ydiscípulos ajcxy, e ogy je Pedro, ñimay:

—Huinhuäctuutcich, miich Satanás. Com miich ca' mhuinma'ñ mbidägy nej Dios tzocy. Yi' janchti y miich mhuinma'ñ'ajpty nej jäy ajcxy tzocy.

³⁴Huin'it Jesús huoomiñ yi' ydiscípulos ajcxy etz yi mayjäy, e chi nimay:

—Pen ji pinjaty xypanicxa'ñich, huen jäy digoydäy yci'mdzójcin etz huen xypanicxich jabom jabom. Oy nej ytimyjadipy ytimy'ayoohuipy. Jadu'n nipaady nej jihu y ajcxy anajty mgruudz mgabicxixy, etz naygi yéjigixy ma yi ó'cin huen ytimyñëjity miid iich ycixpi.

³⁵Huenpinjäy huidibi ca' yega'ñ yi yjugy'ajtin ma yi ó'cin miid iich ycixpi, hue' je' yajtigoyamy yi'yjugy'ajtin. E huenpinjäy huidibi yegamy yjugy'ajtin ma yi ó'cin miid iich ycixpi etz iich y'ayuc oybi ycixpi, hue' je' ypadamyb

yi jugy'ájtín huidibi ca' cixipy tigoyipy ni minaa. ³⁶¿Ti oy'ájtín yi' co tüg jäy y'ocnayyajpadiiyb yi meen etz mic'ájtín (huidi yajpaatp ya ñaaxhuiñybi) e y'alma yjugy'ájtín cixipy tigoyipy tügcäy? ³⁷¿Jadu'ñyi jëb jäy y'alma yjugy'ájtínoccojuyi? Nīgi tzoohuin miidity jäy ajcxy y'alma yjugy'ájtín, ca' jac ti. ³⁸Huentimpínity yi huidibi xymidzo'ydúnibich yi n'ayucich ndiy'ájtich ma yi pocyjäydijc yhuinduu huidibi tzinaayb cham ma jada naaxhuiñybi. Pues nañ jadu'n iich, je jäy huidibi tsoon tzajpjoty, nmidzo'ydúnibich yi jadu'mbi jäy co iich anajty nhuimbity ya naaxhuiñybi miid iich nDeedy, je Dios Teedy, ymic'ajt y'oy'ajt etz miid tüg'óciy yi may'ángeles ajcxy tudägyi.

9 Jadu'n Jesús yjacminañ: —Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy cham nimäy, co nijëjity miich ajcxy huidibi cham ma iich nhuinduu, ca' m'ögaangixy, ixti cooni ajcxy jayijp m'ixipy je Dios y'ané'min etz ymic'ajt.

Co Jesús ñinixc yajtigajch

²Co tuctujc xii naxy, chi Jesús miid tzoon Pedro, Santiago etz Juan, e miidpa'ttigiay ma tüg mijcop ma tüg it ooy ycíxity. E jim copcíxy Jesús ñinixc naygojtagajtzní ma Pedro ajcxy yhuinduu. ³Chi Jesús yhuít oy y'ahuimbity janch poob, e janch adíicxp. E ni pin jadu'n yhuít cayajhuäch janch poob jadu'n nej je' anajty yhuít miidity. ⁴E chi oy nayguëxígyii ma ajcxy yhuindu Elías etz Moisés. Elías etz Moisés miydacp anajty ajcxy miid Jesús. ⁵Huin'it Pedro nimay Jesús:

—Huindzin, janch oy jadu'n co iich nyáajity. N'occojyich ajcxy tugiig tijcquemy: tüg miich mje'; tüg Moisés yje'; etz tüg Elías yje'.

⁶Com Pedro, Jacobo etz Juan ooy anajty chigiigixy, paady Pedro ca' anajty nejhuüy ti ycapxyp. ⁷Tim huin'ítity tüg joc yajnídigooy je' ajcxy, e midooy ajcxy ayuc jocjoty, e je ayuc yminañ:

—Jada je' iich n'ung, huidibi ooy ndzocyich. Mido'mbic miich ajcxy Jesús y'ayuc.

⁸E tim huin'ítity Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yujc'ijxy, e yja'ijxhuidijty ajcxy, e ca' ni pin ma ocjac'ijxni, jëda'ajty Jesús naydügpajc.

⁹⁻¹⁰Ti anajty choongixy copcíxy, e cidacp anajty ajcxy, co Jesús nimay Pedro, Jacobo etz Juan, co ca' huaad yajmiidmiydaaccixy pinjaty huidibi ajcxy anajty ti íjxcixy, ixti cooni iich, je jäy huidibi tsoon tzajpjoty, n'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc. Pedro, Jacobo, etz Juan ca' yjacmiydägy miid jacpinjaty huidibi anajty ti íjxcixy. Per ooy ajcxy huinmay etz naymiidmiydáacigixy miñ xyipy ti Jesús ytijamy co yminañ: “N'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc.” ¹¹Huin'it ajcxy Jesús y'amidooy:

—¿Na'amy co yi escribas yminañ co yi Elías huidibi chinay jecy'ajty jayijp miina'ñ ca'ydi je Cristo?

¹²Chi Jesús y'adzooy:

—Tiy'ajt jadu'n co miñ jaybety ma Dios ñecy jecy'ajty co Elías yhuimbidity jacjayijp ca'ydi je Cristo, e yaj'oyiydähuipy huinjemybi tüg'óciy miid Dios ycixpi. E nañ tiy'ajt jadu'n co

jaybety ymiiñ ma Dios ñecy co je Cristo, je jāy huidib tzoon tzajpjoty, yajnaxa'n ayo'n etz tzaachypi etz mayjāy ca' y'ixa'niiby. ¹³Ich miich ajcxy nimaayb co je Elías ti je' yhuimbity ya naaxhuiñ, e je mayjāy ti túngixy miid Elías nej anajty tim tzójcixy. E cuyduñ ajcxy nej jaybety miiñ ma Dios ñecy miid Elías ycxipi.

**Jesús yajtzögy tüg mutz'anäg
huidibi ca'oybi miid**

¹⁴Co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan yhuimbity ma je jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy anajty ti yhui'mi, chi ajcxy ijxy mayjāy jühuidity ma Jesús ydiscípulos ajcxy. Etz ijxy ajcxy nijējty escribas huidibi ayuc tzachyajtziibiyb miid Jesús ydiscípulos ajcxy. ¹⁵E co je mayjāy ijxcixy nejhuiygixy co Jesús ti yhuimbity anajty, chi mic'amy ajcxy ninicxy Jesús poyigy, e capxpooxcixy, e may je' ajcxy ooy jihuui huinmay. ¹⁶Chi Jesús y'amidooy je mayjāy, nimay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy mdzachyayjomyb miid iich ndiscípulos ajcxy?

¹⁷Chi nidüg je jāy ajcxy y'adzooy: —Huindzin, ti nmiidmiiñ iich nmang huidibi ymiid ca'oybi, e je ca'oybi ti yaj'umiyii. ¹⁸E janam jadzojc je ca'oybi yajyachyii yajquidyii iich nmang, e oy cāy naaxcixy, e ooy y'aa'opy ypidzimy, e nañ jadu'n oy ytiitz queety etz ñinix janch ögy yhui'my. Ti nbjctzoyich may'ajt miid miich mdiscípulos ajcxy co huen yajpidzimgixy je ca'oybi ma iich nmang, e ca' ajcxy ymadacy nicxy yajpidzimgixy.

¹⁹Jesús nimay je mayjāy:

—Miich ajcxy huidibi jugy'ajtp jadachambi xii tiempo huidibi ca' mijpidägy Dios y'ayuc, ¿naag xii naag po' iich njac-hui'mmihuibich miid miich ajcxy? ¿Naag xii naag po' n'ocmimecxtuguipich miich ajcxy? Miidmiin yi mmang ya ma iich nhuinduu.

²⁰Chi ajcxy miidmiiñ je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu. E co je ca'oybi ijxpaady Jesús, chi mic'amy yajyajch yajquidy je pa'mjäy, e chi oy ciday naaxcixy, e ooy yajch yquidy, yajpidzimy ooy y'aa'opy ma y'ahuac. ²¹⁻²²Jesús y'amidooy je pa'mjäy yteedy:

—¿Minaag jimijt cujc yöy maabi mmang ypa'mbety?

Chi je ungdeedy y'adzooy:

—Ma'xung anajty co pa'mbedyii. Canaag'oc je ca'oybi yajyachyii yajquidyii iich nmang, ixti ti oy ycogidahuii jijnjoty etz nijjoty. Je ca'oybi canaag'oc jayaj'ögy iich nmang. Pen miich miid tzöc'ajt mic'ajt jaydēb xypubedipyich, tun may'ajt pa'ayoogich etz pubejtcich.

²³Chi Jesús y'adzooy nimay je pa'mjäy yteedy:

—Pen miich mibijcpi, ca' ti chípity ma pin mibijcp.

²⁴Mic'amy je pa'mjäy yteedy mic ycapxy yminañ:

—Nmibijcyich, pubéjtcich nej huaad jacmij nmibicyich.

²⁵E co Jesús ijxy co ñigi mayjāy chach ymiiñ poyigy ma yi', chi ix'ojy je ca'oybi, e yminañ:

—Miich ca'oybi huidib ti yajhui'my jada pi'c'anäg uum etz nat, iich miich yam n'ane'myb: “Pidzim ma yi pa'mjäy, e

ca' mjactigihuiipy ma yi' yjot yhuinma'n jadüg'oc."

²⁶Jayijp je ca'oybi yaaxqueecy janch mic, yajyajch yajquidy je pa'mjäy. Co jadu'n tuñ, chi ypidzimy. Je pa'mjäy oy ñinïcx yhui'my nej jihuïy ti y'o'cni. Je mayjäy huidibi anajty ajcxy jim huindicxp yminaangixy:

—Ti ayoob y'ögy.

²⁷Chi Jesús majtz je pa'mjäy yci', e yajpidögy e huin'it je pa'mjäy ytinayögy mic oy.

²⁸Co Jesús ytigiiy ma tüg tijc, chi je' ydiscípulos ajcxy y'amidou ameech, minañ ajcxy:

—¿Na'amy co iich ajcxy ca' ti nmadägyich nej nyajpidzimip iich ajcxy yi ca'oybi?

²⁹Chi Jesús y'adzooy:

—Yijiibi ca'oybi ca' yi' huaad ypidzimy jadu'ñyi. Hue' janchtiy copicy mibijctzou Dios mictägy, e huin'it ypidzimipy je ca'oybi ma je pa'mjäy. Ca' jac ni nej huaad ypidzimy yi jadu'mbi ca'oybi, jëyi co Dios nmibijctzoohuim n'fjtim ayuu.

Jesús capxpidzimnip jadüg'oc co y'öga'n

³⁰Chi Jesús miid yi' ydiscípulos ajcxy choñ ma je jimbi it, e yajyöñajxtay ajcxy Galilea naaxjot. Jesús ca' anajty tzocy co je mayjäy ñejhuïhuïy ma yi' ñicxy. ³¹Com Jesús hue' anajty yaj'ixpicy yi' ydiscípulos ajcxy, co ooy ycopícyity co yi jäy huidibi tzoön tzajpjoty, yajcïyegipy ma yi ymidzip, etz yaj'ögiy, e co anajty ti y'ögy codugiig xii jadüg'oc yjugypigipy.

³²Jesús ydiscípulos ajcxy ca'

huinjihuïy anajty Jesús y'ayuc, e nañ jadu'n tzigiiyb anajty ajcxy co Jesús yaj'ójiip, paady ca' ajcxy amidooy nej huimbidezimy yijiibi ayuc.

¿Pin je' nigi jacmájiip?

³³E Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyjäty jim Capernaum. Co ajcxy ytijectigiiy, chi Jesús yaj'amidooy ydiscípulos ajcxy, nimay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy naymiidmiydáacigixy jim ma anajty mdüyöygixy?

³⁴Per amonday ajcxy, com jëgixpi co anajty ajcxy ooy ti ñaymiidmiydáacigixy tüyöyjoty co pin jada' ajcxy nidügti ocjaccopícyip. ³⁵Huin'it Jesús y'ixtacy, e chi mijhuoy je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy, chi ajcxy nimay:

—Pin naysaynaxaanip mij, huen ity nej jihuïy ca' ytiijity e huen capxmidoy ymügügtijc.

³⁶Chi Jesús tzenögy tüg pi'c'anäg, e chi pidacy cujc'amy ma yi' ydiscípulos ajcxy. Chi tzenögy jadüg'oc, e nimay ajcxy:

³⁷—Pin cöbïjc tügpajc pi'c'anäg jadu'n nej jada pi'c'anäg miid iich nxiï ycixpi, iich yi' anajty ti xycöbicyich, e pin iich xycöbïjcpich, ca nan iich anajty naydügpajc ti xycöbïjcyich, nañ jadu'n anajty ti cöbicy huidi ti xyquejxich.

Pin iich ajt xycamidzip'ájtım, iich ajt je' miid y'ity

³⁸Juan Jesús nimay:

—Huindzin, ti iich ajcxy n'ijxpaady tüg jäy co ca'oybi yajpidzimy miid miich mxii, e ti

ngapx'aducyich miid co ca' yi' iich ajt xypahuidíjtim.

³⁹Per Jesús yminañ:

—Ca' mgapx'adugipy yi jadu'mbi jäy, com huenpínity huidibi mǐjhuinma'n tumb miid iich nxii, ca' yi' jibic xyñigapxich. ⁴⁰Com yi huidibi ajt ca' xymidzip'ájtím, yi' yi' miid iich ajt nbidzímim. ⁴¹Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimäy co huenpínjáy huidibi ixypy miich ajcxy xyajnií'uucp tüg vaso nii miid co miich ajcxy ti mmijnicxpety je Cristo, yi jadu'mbi jäy ypadamy yi' y'oy'ájtín ma Dios.

**Je huidibi ooy ycojotmáiyity
co nicxy nbocycáhuim**

⁴²Huenpínity huidibi jibic-huinma'n mibidzimb, e yajpocycäy yi jadu'mbi pi'ctijc huidibi ajcxy xymijnicxpejtpich, jac'oy ixypy co yi jadu'mbi jäy ytimyñayyayjöcxodzýii tüg paandzaa etz ñayñajtzbibihuiyb mejyoty. ⁴³Pen miich mgi' xyajtundigoyamb jac'oy co mdim'ixpuxipy, com jac'oy co mdigihuipy ma yi jugy'ájtín huinixiibi cüduc, ca'ydi co Dios xypidägip miid metz mgi' jiiby jijnjoty ca'oydactuuby, ma yi jijn ni camina ycapích. ⁴⁴Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jijn ycapích nicaminaaxii. ⁴⁵E pen miich yi mdecy xyajpocycáhuamb, ixpux, com jac'oy co mdigihuip ma yi jugy'ájtín huinixiibi tecytuc ca'ydi co mdigihuip miid metz mdecy jiiby ca'oydactuuyb, ma yi jijn ni camina ycapích. ⁴⁶Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jijn

ycapích ni caminaxii. ⁴⁷E pen yi mhuiin tüg xyajpocycáhuamb, tim yajpidzim, jac'oy yi' co mdigihuip ma yi Dios y'ane'mdac miid tügpajc mhuiin, ca'ydi co mdigihuip ca'oydactuuby miid metz mhuiin.

⁴⁸Ma yi ucxyting ni caminaxii yca'ögy etz yi jijn ni caminaxii ycapích, ⁴⁹e ma nidüg'óciy ñi'cägooda'n jijn xut jijn ye'n tim jadu'n nej jäy tzüch caan xiducy.

⁵⁰Yi caan ooy yi' y'óyity, pen ymiid xücx'ájtín. Co je caan ytigoy yxücx'ájtín, ca' ji ni ti huidibi jëb miid nyajxücxiiyim. Miid'ájtci x iich n'ayuc ma mjot mhuiinma'n, jadu'n iich n'ayuc nipaady nej caan, e tzina' miich ajcxy jotcuyc miid mmigügtijc nidüg nidüg.

**Jesús yaj'ixpicy miid co
jäy ytöxyijc ixmach**

10 Chi Jesús choon jim Capernaum, nicxy jim Judea ñaaxjot ma je it lugar Jordán mijnií nínaxxy xii ypidzimy'amy. E mayjäy ooy ñayyöymujci ma Jesús anajty yajpaady. E Jesús yaj'ixpijcy je mayjäy jadu'n nej anajty yaj'ixpicy'adyii. ²Chi nijëjity fariseos ajcxy ñicxy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' ajcxy yhuinma'n pidaaccixy co anajty Jesús tzu'ixaangixy. Chi ajcxy y'amidooy, pen huaad tüg yëydijc ixmach ytöxyijc. ³Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—¿Nej Moisés yminañ ma yi' ycötújcín ñecy?

⁴Chi je fariseos ajcxy Jesús y'adzooy:

—Moisés cötújcín yecy co tüg yëydijc jëb huaad ixmach ytöxyijc,

e möhuipy ñinecy ñidiy'ajt co nej ñay'ixmájtzigixy, e jadu'n anajty ti y'oyiy nej jëb yi' ytöxyijc ixmach.

⁵Chi Jesús yminañ:

—Moisés cojaay jada ycotújcín miid miich ajcxy ycxipi, co ooy miich ajcxy mdzachcapxycömidodaaccixy ca' mgapxymidohuaangixy Dios. ⁶Per co je naaxhuiñybi chondacy, co Dios oga'n yajcojy tüg'óciy tijaty huidi ji'ajtp, chi Dios yajcojy yëydijc etz töxyjäy. ⁷E je yëydijc ixmadzipy ytaj yteedy etz pudigihuipy yi ytöxyijc. ⁸E je yëydijc etz ytöxyijc tú'ciy idaangixy. Paady je yëydijc tüg mucy yajpaady miid ytöxyijc.

⁹Com yi huidibi Dios ti huijtmucy, ca' ni pin huaad huijtzhuägy.

¹⁰Co Jesús miid ydiscípulos ajcxy yhuimbijt ma anajty ti yjättáccixy, chi Jesús ydiscípulos ajcxy yajtihuimbijtcixy je ayuc huidibi anajty ti yaj'ixpicy ma je píjcín.

¹¹Chi Jesús yminañ:

—Je yëydijc huidibi ti ixmach yi ytöxyijc, e picy miid huingbi, hue' yi' anajty ymidundigooyb yi ytöxyijc huidibi miid jayijp ypijcy. ¹²Nañ tim jadu'n co tüg töxyjäy ixmach je yëydijc huidibi miid ti ypicy jayijp, e ypijctigach miid huingbi yëydijc, hue' ymidundigooyb je yëydijc huidibi miid ti ypicy jayijp.

Jesús conucxy pi'ctijc

¹³Je huin'it tiempo jäy ajcxy miid miñ pi'ctijc ma Jesús, jaydëb cñixajy etz conuucxip. Co Jesús ydiscípulos ajcxy jadu'n ijxy co jäy ajcxy nimijhuägy Jesús miid ajcxy ypi'c'ung, chi je' ydiscípulos ajcxy

ix'ojy je jäy ajcxy. ¹⁴Co Jesús jadu'n ijxy nejhuüy nej yi' ydiscípulos ajcxy y'idich, chi ogy ajcxy, yminañ:

—Ooy y'óyity co je pi'ctijc ajcxy xyñimijhuägyich, ca' miich ajcxy mgapxaducy. Com yi jäy ajcxy huidibi yajpatp ma Dios y'ané'mín, jadu'n ajcxy nipaady nej pi'ctijc.

¹⁵Janch iich miich ajcxy nimäy co pinjaty huidibi ca' cöbiga'ñ Dios y'ané'mín, jadu'n nej pi'ctijc cöbjccixy Dios y'ané'mín, hue' yi jadu'mbi jäy ajcxy ca' ytigihua'ñ ma yi Dios y'it lugar.

¹⁶Chi Jesús aminenmujctay je pi'ctijc ajcxy, e chi cñixajy etz conuucxixy.

Tüg mutz'anäg comeeñybi ymiydägy miid Jesús

¹⁷Co Jesús choon jadüg'oc, chi ñimiini poyigy tüg yëydijc, ycojxtinay'ahuüy ma Jesús yhuinduu, e yminañ:

—Miich, oybi Huindzin, ¿ti huaad ndunipyich jigix jëbi nbadipyich jugy'ájtín huidibi ca' ycxipy ytigoyipy?

¹⁸Chi Jesús yminañ:

—¿Na'amy co xyñimäyich co oy huindzin iich? Dios tüg pajc óyip, ca' jac ni pin. ¹⁹Miich mnejhuüyb Dios ycotújcín huidibi jadu'n minaam: “Ca' mmigapxtigoyip töxyjäydijc; ca' mjäyay'ögipy; ca' mmeedzip; ca' m'hindaacip; ca' pin mhuin'ñinip; etz myajmij'adip mdaj mdeedy.”

²⁰Chi je jäy Jesús nimay:

—Huindzin, ti nguýdündäyich jadayaab cotújcín ajcxy maabi iich nbi'c'atyich.

²¹Chi Jesús huindixpejty je yëydijc miid tzójcín jihuiyín, e chi nimay:

—Per jactigoy'ijtni jadügnax. Nicx toog tüg'óciy huidijaty miich mmiid, etz mo' yi ayoobtijc. Co jadu'n mdunipy, chi mbaadipy oy'ájtín jiiby tzajpjoty. Co jadu'n mdooctáhuipy tijaty miich miid, chi minip jadüg'oc ma nyajpaadyich, e xypanícxibich, e mnaybidägiib cixyot huinjot oy nej mdímyjadipy miid iich ycixpi.

²²Co jadu'n je yëydijc midoy nej anajty Jesús ti ñimäyíi, chi yhuí'my taj may e co ñícxni, chi ooy ytaj ymay, com hue' je' anajty ooy ycomeeñity.

²³Co Jesús jadu'n ixy co je comeeñybi taj may yhuimbijtni, chi huindícxpejty je' ydiscípulos ajcxy huidibi tinaayb jühuidity ma yi', e yminañ:

—Ooy chachtzípity co tüg comeeñybi ytigíhuipy ma Dios y'it lugar.

²⁴Jesús ydiscípulos ajcxy ooy tzachhuinmay'ahuidity miid jada ayuc nej Jesús anajty ti yminañ. Paady Jesús yjacminañ jadüg'oc:

—Miich ajcxy migügtijc huidibi ooy ndzocyich, ooy chachtzípity co ytigíhuip ma Dios y'ane'mdac tüg comeeñyjäy huidibi tzachnijot'ajt ycomeeñ'adii. ²⁵Nígi chípity co tüg comeeñ jäy ytigíhuip ma Dios y'ane'my, ca'ydi co tüg camello ñaxipy ma tüg xu'ñ'íjx yxútity.

²⁶Co jadu'n ajcxy midoy nej Jesús yminañ, chi ooy ajcxy yhuinmay'ahuidijty, e nayñimáayigixy miñ xyipy:

—Pen janch tiy'ajt jadu'n, ¿pinjäy jada' huaad jëb y'alma ñidzögipy?

²⁷Je huidibi jäy ajcxy ca' ni minaxii huaad ca' yaj'oyíy, Dios yi'

yaj'oyíhuip, com miid Dios ca' yi' ni ti chípity.

²⁸Chi Pedro yminañ:

—Huindzin, occuendtun, iich ajcxy ti n'ixmajtztäyich tüg'óciy tijaty anajty nmiidich, e iich ajcxy nbanicxpich miich.

²⁹⁻³⁰Chi Jesús y'adzooy, minañ:

—Janch tiy'ajt nej iich miich ajcxy nimäy co huenpínity huidibi miid iich ycixpi ti ixmach ytijc, ti ixmach y'uch ymigüg ajcxy etz ytaj yteedy, etz ytöxyijc, etz y'ung ajcxy, etz nañ jadu'n ti ixmach ycam iich ycixpi, etz iich n'ayucich etz miid Dios ytiy'ajt ycixpi, yi' ypadamy nígi oy'ájtín ya naaxhuiñ, ixti ypadamy migo'px jadu'ñyi ytijc ajcxy, y'uch ajcxy, ytaj ajcxy, y'ung ajcxy, etz ypadamy nígi ymij cam, miid tzaachypi miid ayo'n miid iich n'ayuc ycixpi. Etz nañ jadu'n ma je xii tiempo huidibi mimb cidacpi ypadamy jugy'ájtín huidibi ca' ycixipy ytigoyipy. ³¹Ji yajpaady ya naaxhuiñ nijëjity jäy huidibi cömay ijtp, e co yjäty ajcxy tzajpjoty, chi ca' ajcxy cömay ida'ñ. Nañ jadu'n ji yajpaady ya naaxhuiñ nijëjity huidibi ca' cömay y'ity, e co ajcxy yjädiipy tzajpjoty, chi jiiby ajcxy cömay y'idípy.

**Jadüg'oc Jesús capxpídzímnip
co y'öga'ñ**

³²Jesús miid ydiscípulos tüyöyp anajty ajcxy, hue' anajty ypättigíyigixy jim Jerusalén. Jesús jayijp anajty ñícx, e je' ydiscípulos ajcxy etz nañ jadu'n mayjäy panícx anajty ajcxy Jesús. Je Jesús ydiscípulos ajcxy ooy chachhuinmay'ahuidíjtcixy,

e jacjadyii jäy huidibi anajty ypanícxý Jesús ooy ajcxy chigíygixy. Chi Jesús huodzooñ abicy je majmetzpi ajcxy, e yajmíidmiydactay je' ajcxy jadu'n nej ytuna'nyii yjada'nyii jím Jerusalén co anajty ajcxy jím yja'tcixy. ³³ Jesús je nimajmetzpi nimay:

—Miich ajcxy m'ijxpy mnejhuiyb co nnícxim cham jím Jerusalén. E jím Jerusalén, iich je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, nyajcíyega'ñich mach ma yi Teedy mįjtungmíidpi, etz ma yi escribas ajcxy. E chi ajcxy ane'mín pidäga'ñ co huen xyaj'ócixich. Nañ jadu'n xycíyegaangixich mach ma yi' ajcxy huidibi ca' yjudiojäyity. ³⁴ Yi' ajcxy xyñixigipy xyajxigibych, xyhuobípyich ajcxy míid coochac, xyhuindzuj xyjįptzújibich ajcxy, e xyaj'ögibich ajcxy. Codugiig xii maabi anajty xyaj'öccixyich, chi njugypigipyich jadüg'oc.

**Jacobo etz Juan pijctzóogixy
tüg may'ajt**

³⁵ Huin'it Jacobo etz Juan, yi Zebedeo ajcxy ymang, nimįjhuägy Jesús, nimay:

—Huindzin, ndzojcpyich ajcxy co mdunípy may'ajt jadu'n nej yam nimaagyxy.

³⁶ E Jesús yminañ:

—¿Ti mdzojcpy co ndunipich míid miich ajcxy ycixpi?

³⁷ Chi ajcxy yminañ:

—Tun may'ajt co anajty mbaady yi m'ané'mín etz m'oy'ajtín, xymöhuibich yi mįj tung ma m'ané'mín jaydéb n'iñähuibich ma miich mmįc. Nidügti iich ajcxy

n'iñähuipy a'oy'amy ma miich etz jadüg anajty'amy.

³⁸ Chi Jesús nimay Jacobo etz Juan:

—Ca' miich ajcxy mnejhuüy ti ti mbįjctzoogixy. ¿Nej myajnaxamyb miich ajcxy je tzaachypi ayo'n huidibi nyajnaxaamybich, jadu'n nej jihuüy m'üga'ñ ajcxy iich n'ügy e mbaada'ñ ajcxy iich nniibéjtin?

³⁹ Jacobo etz Juan y'adzooy:

—Iich ajcxy nmimadägibich minaxipyich nyajnaxipyich ajcxy yi tzaachypi huidibi mminaxamyb myajnaxamyb.

Chi Jesús yminañ:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej miich ajcxy mina'ñ co mminaxaangixy myajnaxaangixy yi tzaachypi jadu'n nej iich nminaxaamyich nyajnaxaamyich yi tzaachypi, tim jadu'n nej jihuüy m'ügaangixy iich n'ügy, e mbadaangixy iich nniibéjtin. ⁴⁰ Per ca' iich cötújcín nmídidyich co iich miich ajcxy nbidägipy tungmíid, co myajpaadip tüg ma iich nmįc a'oy'amy, e jadüg anajty'amy. Hue' janchtiy Dios Teedy ymíid ni'ixi' pinjaty ti huin'ixy jaydéb yajnícxiip je mįjtung ma iich n'ané'mín.

⁴¹ Co je jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy nejhuíy jadu'n nej Jacobo etz Juan may'ajt pijctzoy ma Jesús, chi ajcxy ooy mįjotmāty Jacobo etz Juan. ⁴² Per Jesús huomiñ yi jacjadyii ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuiygixy, yi jäy ajcxy huidibi mįjtungmíid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je naax cajp. Nañ jadu'n yi' ajcxy

huidibi mic'ajt miid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je jäy ajcxy. ⁴³Per miich ajcxy ca' mjadú'nity nej mjtungmiidpi ma je maybi naax cajp. Pinjaty ma miich ajcxy mjtung yajnicxaamb, copicy ñaybidägiyb nej tüg tumbi. ⁴⁴Pinjaty miich ajcxy huidibi nigohuajc'ajtp, copicy ñaybidägiyb nej tüg tumbi. ⁴⁵Com iich nañ jadu'n, je jäy huidibi tsoon tzajpjoty, ti nmiinich ya naaxhuiñ jaydeb nbubedipyich yi mayjäy ajcxy, e ca' nan yi mayjäy iich xypubedipy. Ti nmiinich jaydeb nyegipyich njugy'ájtín ma yi o'cin. E co jadu'n nyegipyich njugy'ájtín ma yi o'cin, chi ngohua'na'ñich yi jäy ajcxy y'alma.

**Jesús yajtzögy Bartimeo
huidi anajty huintzip**

⁴⁶Chi oy jäty Jesús miid ydiscípulos ajcxy jim Jericó. E co Jesús tzoñ Jericó ytübicy jadüg'oc, chi yi' ydiscípulos ajcxy etz janch mayjäy ñíxcixy anajty miid Jesús. Co ajcxy ycajp pidzimy, chi tüba'ay anajty yajpaady tüg huintzipi huidibi limosna anajty ypijctzooyb jabom jabom. Hue' anajty yxii Bartimeo, e Timeo anajty xiijty yi' yteedy. ⁴⁷Co Bartimeo nejhuiy co Jesús je Nazaretpi najxp anajty ma je tü'aa, chi mic yaaxqueegy yminañ:

—Jesús, David y'ap y'oc, tun may'ajt iich pa'ayoog.

⁴⁸Chi je mayjäy ajcxy ogy je huintzipi, nimay ajcxy co huen amoñ. Per je huintzipi nigi yminan'idich:

—Miich, David y'ap y'oc, tun may'ajt iich pa'ayoog.

⁴⁹Chi Jesús ytinayxijpy, e yminañ: —Huomiingix yi huintzipi.

Chi je jäy ajcxy oy yajtzoongixy je huintzipi, nimaaygixy:

—Jotcugi', e pidig, com Jesús xyaahtzoob.

⁵⁰Chi mic'amy je huintzipi, najtz'oxiyy je ñibe'ñ, chi ypidigy, e ninicxy Jesús. ⁵¹Chi Jesús je huintzipi y'amidooy:

—¿Ti mdzojcpy ndunipyich miid miich ycixpi?

Chi je huintzipi yminañ:

—Huindzin, ndzójcpyich co xyajhuindicxigibich.

⁵²Chi Jesús je huintzipi nimay:

—Jëb mnicxy ma mdijc.

Com ti xymibicyich, paady ti mhuidicxigy.

Tim huin'it je huintzipi yhuin'oyiyy, e yhuindicxigy, e panicxy Jesús co ytübicy jadüg'oc.

Jesús ytigy jim Jerusalén

11 Co Jesús etz je mayjäy oyjá'tcixy huingon ma je Jerusalén cajp ma yajpaady mejtz mutz cajp huidi xiijpy Betfagé etz Betania, huingon ma je cop huidibi xiijp Olivos, chi Jesús quejxy metz ydiscípulos huen nicxy jayjip. ²Jesús nimay je metzpi ydiscípulos: —Nícx miich ajcxy ma yijimbi cajp huingonbi. Co jim mjädipy, chi mic'amy mbaadip tüg burro ycoxóchity huidibi ca' pín yaj'iñayñi chambaad. Coguejtuttcix je burro e yajmiingix ya ma iich. ³Pen jim pinjaty xy'amidoogixy: “¿Na'amy co mmidzonaangixy yi burro?” Chi miich ajcxy mnimähuipy: “Je Huindzin (Jesús) yajtunamyb tzojc, e yajhuimbidamy mic'amy.”

⁴Chi je metzpi ydiscípulos ñicxy ma je cajp huingonbi, e oypaatcixy tüg burro ycoxóchity huingon ma tüg tijc'aguu. Chi ajcxy coguejtuuty je burro.

⁵Ycoguejtuutyp anajty ajcxy je burro co nijējity jāy jim huingon yminañ:

—¿Ti mdungixyp? ¿Na'amy co mgoguejtuutcixy yi burro?

⁶Chi je metzpi Jesús ydiscípulos je jāy ajcxy yajmiidmiydacy Jesús y'ayuc nej anajty ti ñimāyii. Je jāy ajcxy yminaangixy co jēb yajñicxcixy je burro. ⁷Mic'amy ajcxy mija'ty je burro ma Jesús yajpaady. Je Jesús ydiscípulos ajcxy jiibe'ñ je burro ajcxy miid yjocxhuit, chi Jesús yaj'iñay je burro. ⁸Mayjāy ajcxy ooy yēby yhuit tūguc ma Jesús anajty ñaxa'ñ, e jacjadyii jāy pujxy ajcxy quipy'aacx, e pidaaccixy tūguc.

⁹Je mayjāy huidibi anajty ajcxy nicxp jayijp etz axam ma Jesús, chi ajcxy ytigiīy capxp mic, yminaangixy:

—¡Hosana! ¡Gloria a Dios, ooy ycōmāyity Dios! Huen capxpaady y'idipy jada yēdyjc huidibi mimb miid yi nHuindzin Dios yxii etz ymic'ajt. ¹⁰Huen capxpaady y'idipy je ané'min huidibi jada Jesús yajtzondacp cham. Jada je' je ané'min huidibi nmij'ap nmijteedy David anajty ymiid. Hosana, huen je tzajpjoty tzinaayb ajcxy iibaatcixy capxpaatcixy jada mij'ane'mbi.

¹¹E jadu'ñyi Jesús ycajptigiīy jim Jerusalén, e ytigiīy tigoty ma Dios ytijc. Co huindicxtay tūg'óciy tijaty jiiby tzajptigoty, chi chooñ

jiiby, e ñicxy jim ma je cajp huidibi yxii Betania. Chi Jesús je majmetz ydiscípulos ajcxy miidnicxy.

Jesús capxpocy je higueri ca'pi anajty ytiim

¹²Je com jabom co ajcxy chooñ jim Betania, chi Jesús yuböccoti.

¹³Chi Jesús ijxpaty jiguēgy tūg higueri ooy anajty yco'aayity. Chi Jesús ñicxy ma je higueri yajpaady, ixa'ñ pen ymiid ytiim. Co Jesús ymech ma je higueri, chi ijxy co je higueri ca' anajty ytiim miidity, jēyi miidity anajty y'aay, com ca' anajty ni tiempity mina higo ytiim'aty. ¹⁴Chi Jesús migapxy je higueri nimay:

—Jadu'n nej tiempo yjacnicxni, ni pin cajacpaadipy higo tiim ma miich.

Chi Jesús ydiscípulos ajcxy midoy nej Jesús nimay je higueri.

Jesús quejpidzimday ajuybi adoocpi ma Dios ytijc

¹⁵Co ajcxy oy yjādy jim Jerusalén, co Jesús ytigiīy jadüg'oc jiiby ma Dios ytijc, chi Jesús yajpidzimday jeajuuybi adoocpi ajcxy jiiby tzajptigoty. Chi Jesús tijhuimbijtay je mesa ajcxy me je meēñ yajhuäcxpi ytuñ ajcxy. Nañ jadu'n tijhuimbijty je jāy ajcxy iñaybejt huidibi muuxy toocp. ¹⁶Jesús ca' anajty tzocy co pinjaty midigihuipy juydoogy ma Dios ytijc. ¹⁷Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjāy, e yminañ:

—Ma Dios y'ayuc necy Dios jadu'n yminañ: “Íich ndijc hue' je' tzajpcapxcapxtac ma tūg'óciy jāy ajcxy chooñ ma nidüg'óciy naax

cajp ymiingixy Dios ojadajtp",
per miich ajcxy hue' yi' mhua'n
meetzpitiyc.

¹⁸Co ajcxy je teedy migtungmiidpi
etz je escribas nejhuiy nej anajty
Jesús ti y'idich jiiby ma Dios
ytiyc, chi ajcxy ooy ixtaaygixy
nej ajcxy jëb yaj'ögipy Jesús.
Per ca' ajcxy yhuinma'nybaady
mic'amy nej yaj'ögipy, tzigiiyb
ajcxy miid je mayjäy com je
mayjäy ooy tzachjihuiy huinmay
jadu'n nej Jesús yaj'ixp'icigixy.

¹⁹Co oycoodziyñi, chi Jesús
ycajppidzimy.

Je higuery ytiitzni

²⁰Je com jabom Jesús miid
ydiscipulos ajcxy najxp anajty tim
jopyñi ma je higuery anajty ytinäy.
E je higuery ti anajty ytiitztay
mabaad ytictz. ²¹Huin'it Pedro
jäymejtzcooty nej Jesús nimay je
higuery, chi Pedro Jesús nimay:

—Huindzin, ix jada higuery
huidibi ixiy mgapxpoj, ti yi' ytiich.

²²Chi Jesús Pedro nimay:

—Mibic yi Dios. ²³Janch iich
miich ajcxy nimäy, co ixipy pin
migapxy jada huigonbi cop, e
nimäy ixipy: "Miich cop pidig, e
nicx cidäg mejyoty", pen ca' ti
mijotmetzciy, e mibicy co jadaanip
nej yi' ti ane'my je cop, chi jadu'n
ytuniyb yjadiyb. ²⁴Paady iich
miich ajcxy nimäy co tüg'óciy
tijaty miich ajcxy mbijctzooyb ma
Dios, chi Dios xymöhuipy ajcxy
huidibi ti mbijctzoogixy. Pen
janch miich ajcxy mibicy co Dios
ti xymoogixy ajcxy je huidibi
ti mbijctzooyb. ²⁵Co miich ajcxy
mgapxtaaccixy, pen ca' oy m'ity

ajcxy miid tüg jäy, huinméxcix
yi mmidzip tim jayijp, jigix jëbi
Dios Teedy huidib jiiby tzajpjoty
xyhuinmeecxip miich ajcxy ma ti
mdundigooygixy. ²⁶Pen ca' miich
ajcxy mhuinmecxy yi mmidzip
huidibi ti xymidundigooygixy, ca'
miich ajcxy xyhuinmecxa'n Dios
Teedy huidibi yajpatp tzajpjoty.

Jesús je' ycötújcín

²⁷⁻²⁸Je huin'it tiempo Jesús miid
je' ydiscipulos ajcxy yhuimbijty
jim Jerusalén. E co Jesús anajty
yhuidity tzajtigoty, chi nijëjity
huindzindijc huidibi nigohuajc'ajtp
anajty je teedytiyc etz escribas
ajcxy huidibi nijayduutpi Dios ñecy,
nimiin ajcxy Jesús, e yminañ ajcxy:
—¿Pin cötújcín ti xymöy huidibi
ti mduñ ya tzajtigoty? ¿Ma cötújcín
ti mbaady co jëb m'ane'my ya
tzajtigoty?

²⁹⁻³⁰Chi Jesús yminañ:

—Iich miich ajcxy nañ jadu'n
nyaj'amidohuamyb tüg ayuc. E pen
mni'adzooyb ajcxy, huin'it ajcxy
nyajnimähuipy ma iich ti nbaady
yi mic'ajt etz yi cötújcín, co jadu'n
nduñich jiiby tigoty ma Dios ytiyc.
¿Pin yajniñbicy Juan, je Bautista,
co huen jäy yajniibety? ¿Dios, o
naaxhuiñyjäy? Adzoogich ajcxy.

³¹Chi ajcxy ytiigiyy
huinmay'ahuidijtpi,
ñayñimäyigixy miñ xyipy:

—Pen minaanim co Dios
tzajpjotyti ti yajniñbicy Juan, chi
Jesús xynimäyimipy: "¿Nej co
ca' miich ajcxy mibicy Juan
y'ayuc?" ³²Nañ ni ca' jëbi iich ajt
nminaanim co jäy ajcxy ti quejxy
Juan.

Com chigiib anajty jäy com
ñejhuiyb anajty ajcxy co Juan je
Bautista Dios anajty ytiy'ajt ymiid.

³³Chi ajcxy Jesús nimay:

—Ca' iich ajcxy nejhuiy pin ti
yajñibicy Juan.

Chi Jesús yminañ:

—Iich nañ jadu'n

ca' nnigapxa'iñich pin ti
xycõtujcmöyich co jëb nduñich
huidibi ndumyibich.

**Je naymidúniptijc jibicjäybi
ajcxy y'ijxpejt**

12 Je huin'it xii Jesús
jacmigapxy je mayjäy miid
jihuimbit ayuc, yminañ:

—Ji yajpaady tüg yëydijc huidibi
camuuxy ti cojy ma ycam, e ti
co'aguemy je camuuxy cam, e
yaj'oyiib tügi tang ma huinmicxa'iñ
je camuuxy. Nañ jadu'n je yëydijc
tüg poch yajpidigy ma ycamuuxy
yaj'ixihua'iñ co cuent'aty. Co
anajty ti ni'ixidäy ti a'ixidäy, chi
ycamuuxy cam yejcy ajuyduy ma
nijëjity tumbidijc. Chi choon viaje
tumbi jiguëgy it. ²Je huin'it tiempo
co yhuaad'ajtni je cosechi, chi
je cogam quejxy tüg ytumbi jim
ma je' ycam yajpaady, co hueen
je tumbidijc yéjccixy je cosechi,
jadu'n nej anajty ti ycapxytuñ miid
je' ajcxy. ³Chi je cam tumbidijc
ajcxy majch je cogam yquexyöyp,
chi huinhuojpy jijphuoipy ajcxy.
Chi ajcxy quejxhuimbijty jadu'ñyi,
ni ti ajcxy camoy. ⁴Chi je cogam
quejxy jadüg ytumbi ma je ycam
yajpaady. Chi tumbidijc ajcxy
tzaagäch je mimetzpi quexyöyp
etz yajtzachiy ajcxy ma ycohuajc,
chi ajcxy ooy ogy oyñinej. ⁵Chi

je cogam jacquejxy jadüg ytumbi
e ajcxy tumbidijc yaj'o'cy je
midugiigpi quexyöpy. Chi je cogam
jac tim quejxy jadyi ytumbi. Chi
je tumbidijc ajcxy je cogam ytumbi
huinhuojpi jijphuoipy nijëjity, e
nijëjity ajcxy yaj'o'cy.

⁶Je cogam ymiid anajty tügpajc
ymang huidibi anajty ooy tzocy
jihuiy. Je' oy quejxcogixiy ma je
ycam yajpaady. Je cogam huinmay
jadu'n co je tumbidijc ajcxy
yajmij'adiib je' ymang. ⁷Chi je
tumbidijc ajcxy ñayñimaayi miñ
xyipy: “Jada yëydijc je cogam jada
ymang huidibi jë'adaanip je yteedy
ypidägy. Tzoc yaj'ó'cim, e jadu'n
je cam një'ájtím.” ⁸E jadu'n ajcxy
majch je cogam ymang yaj'ögy
ajcxy. Chi ajcxy yajpidzimy camjoty,
e jibijptacy agajjixci'py.

⁹Co Jesús jadu'n miydactay je
jihuimbit ayuc, chi yminañ:

—¿Ti ytunamyb je cogam miid
je tumbidijc ajcxy? Hue' min ci'm
ma je' ycam, e yaj'öctähuipy je
tumbidijc ajcxy huidibi tundigoy.
E yegipy pijctzoy je' ycam miid
huingbi jäy ajcxy.

¹⁰¿Nej ca'ni miich ajcxy mgapxy
yi Dios ñecy ma jadu'n yminañ?

Je yëydijc huidibi je jäy ajcxy ca'
anajty tzocy, Dios ti pidägy
mij'ane'mbi. Tim jadu'n
nipaady nej tzaa oyjatypi
huidibi je pojtzpidijc ca' ajcxy
yajtuna'iñ, e je' oy ti yhui'mni
ma anajty yjaccopícyity.

¹¹Jada tung je Huindzin Dios
ti tuñ, e ooy oy n'ijxim
njäygidaacim.

¹²E huin'it je judíojäy ajcxy
ytungmiidpi ooy jamadzaañ anajty

Jesús, com ñejhuiyb anajty ajcxy co Jesús ñigapxyii yi' ajcxy. Com tzigiiyb anajty ajcxy miid je mayjäy, chi ajcxy tim huinyöyducy, chi ñíxcixni.

**Yajnidiygixy pen jëbi
cogüéjtin yajyecy o pen ca'**

¹³Jac'axam je judíojäy ajcxy ytungmiidpi quejxy ajcxy ma Jesús yajpaady mejtzpicy ixpicytjic. Tügpicy anajty ñaygomájtzigixy miid yi fariseos ajcxy, etz jadügpicy ma je rey Herodes. Hue' anajty ajcxy huinma'ñ ixtaayb nej ajcxy ocxihuipy Jesús. ¹⁴Jada mejtzpicypi ixpicytjic ñicxy ajcxy ma Jesús, e yminañ ajcxy:

—Huindzin, iich ajcxy nejhuiyb co myaj'ixpijcy je tiy'ajt, ca' jäy mdzigäy, com ca' huin'ixpety myaj'ixpicy. Tú'ciy miich mduñ miid mic jäy, miid comeeñjäy, etz miid ayoob jäy. Tudägy jäy ajcxy myaj'ixpicy jadu'n nej huaad ajcxy cuychinaaygixy Dios ytiy'ajt. Nejhuihuaamybich ajcxy nej miich yaj'ixpijcpy je mayjäy. ¿Nej tundigooyim miid yi Dios ycötüjcin co nmigüéjtim César, je romano jäy mij'ane'mbi, o ca'ji? ¿Nej jëb nmigüéjtim, o ca'ji?

¹⁵Per Jesús ñejhuiyb anajty ajcxy yjibic-huinma'ñ, e chi ajcxy nimay:

—¿Na'amy co miich ajcxy xyjot'ixy xyhuinma'ñ'ixyich? Yajmiingix tüg meen jigix n'oc'ixipyich.

¹⁶Chi ajcxy mimiin tüg meen e co Jesús ijxy je meen, chi yminañ:

—¿Pin y'ahuanax etz pin yxii ijtp ma jada meen?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' yi' César.

¹⁷Chi Jesús yminañ:

—Mo' je César huidibi yi' yj'e'ajtpy, e mo' Dios huidibi Dios yj'e'ajtpy.

Chi ajcxy ooy jihuiy huinmay jadu'n nej anajty Jesús ti y'adzooy.

**Yajnidiygixy pen je tiibi
öccixy jugypigipy jadüg'oc**

¹⁸Je huin'it tiempo nijëjity saduceos ajcxy ymiin ma Jesús. Yi saduceos ajcxy yminaangixy co ca' pin yjugypiga'ñ tiibi y'o'ccixy.

¹⁹Chi je saduceos ajcxy Jesús nimay:

—Huindzin, Moisés jayhui'my je cötüjcin co tüg yëdjic y'ögy, e co'ögy yhui'my je ytöxyjic e ca'ni ytöxyjic ung'ixy. Pues copicy je co'ögy ytöxyjäy ypigipy miid ña'y y'uch yëdjicpi jigix jëbi je töxyjäy y'ung'ixipy huidibi hui'mihuip jadu'n nej codijc cobidägy ma je yteedy y'ajch ypidägy. ²⁰Pues jim ma tüg cajp anajty chinäy huixtujc yëdjic tüg que'x. Je ungoob ypijcy, e chi ix'o'cy ytöxyjic, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²¹Je mimetzpi yëdjic ypijcy miid je co'ögytöxyjäy, e ña jadu'n ix'o'cy ytöxyjic e ca' ni tüg ung yajhui'my. E ña jadu'n je midugügpi miid ypijcy je töxyjäy, e ña jadu'n ix'o'cy je ytöxyjic, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²²E jadu'n oytuñyii yjadyii miid je töxyjäy co ti anajty miiddzinay'abidzimdäy je nihuixtujcpi yëdjic tüg que'xpi. E je nihuixtujcpi ix'o'cy ajcxy je töxyjäy, e ca' ni tüg y'ung ajcxy yajhui'my. E chi je töxyjäy oy y'öcni. ²³E co anajty xii tiempo paaty, co anajty Dios yajjugypicy yi tiibi ajcxy y'ögy, ñhuidibi

jada' ajcxy nidücti je yëydijc töxyijc'adaanip je töxyjäy? Com ti ajcxy jadu'n nihiuxtujcpi miid tzinay'abidzimgixy.

²⁴Chi Jesús je saduceos ajcxy nimay:

—Miich ajcxy ca' mhuinjihuüy je tiy'ajt, com ca' mhuinjihuüygixy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e com ni ca' mnejhuüygixy je mic'ajt huidibi Dios ymiid. ²⁵Pues co anajty yjugypjccixy je jäy tiibi y'ó'ccixy, chi ca' ajcxy ypigañ, e nañ jadu'n ni ca' ajcxy ñaymöhüiyb y'ung huen pjccixy. Hue' ajcxy yjugy'adaangixy chinähuaangixy jiiby tzajpjoty, tim jadu'n nej je ángel ajcxy chinaaygixy yjugy'ájtciy. ²⁶Per je tiy'ajt co jäy ajcxy tiibi y'ó'ccixy yjugypigaangixy, ñej ca'ni mgapxyni Moisés ytiy'ajt ma anajty Dios ymigapxyii co je aay ujtz anajty chachtoy? Chi yminañ: “ñich je' je Dios huidib Abraham, Isaac etz Jacob yDios'ajtpy.” ²⁷Com yi Dios ca' yi' yDios'aty ma yi öcpi ajcxy huidibi y'alma ti ycixy ti ytigoy. Yi Dios Dios'ajtp yi' ma yi juugypí ajcxy. Paady miich ajcxy ooy mij mdundigooygixy co ca' mhuinjihuüygixy Dios ytiy'ajt.

Je ané'min huidibi ooy nīgi ycopícyity

²⁸Nañ jadu'n je huin'it tiempo nimiñ Jesús tüg escriba. E yi' anajty y'amido'ijtpy co Jesús adzooy je jäy huidibi ca' mibicy co yi öcpi yjugypigipy ajcxy jadüg'oc. Jada escriba ñejhuüiyb co Jesús ooy oy ti y'adzooy je saduceos ajcxy, paady yi' Jesús amidooyi:

—¿Huidibi je' Dios y'ané'min jacmijpi?

²⁹Chi Jesús y'adzooy:

—Yi Dios ycötújcín huidibi jaccopicyip, yi' je' huidibi minamb: “Midoogix Israel jäy, je Huindzin Dios huidibi nDios'ájtím, yi' je' ajt nHuindzin Dios tügpajcpi. ³⁰Tzoc jihuí' etz yajmij'at mHuindzin Dios miid tüg'óciy m'aa mjet etz miid tüg'óciy m'alma, etz miid tüg'óciy mhuinma'ñ, etz miid tüg'óciy mmic'ajt.” Jada je' je jaccopícyip ané'min. ³¹Je mimetzpi Dios ycötújcín jahueengi tú'ciy ñaybadyii miid je jayijpi, yi' huidibi jadu'n minamb: “Tzojccix jihuiyigix yi mmigügtijc tim jadu'n nej mnaychogyii mnayjihuiyii ci'm.” Jada metz Dios ycötújcín jaccopicy jacmic'ajt miid ca'ydi jac huidibi cötújcín.

³²Chi je escriba yminañ:

—Ooy oy ti m'adzooy. Janch tiy'ajt jadu'n nej miich mina'ñ, co ji yajpaady tügpajcpi Dios, e ca' ji jadüg Dios mic'ajt miidpi. ³³E janch tiy'ajt co copicy nmijpidaacim nyajmij'ájtím Dios cixyot huinijot miid tüg'óciy ajt nhuinma'ñ, miid tüg'óciy ajt n'alma, etz miid tüg'óciy ajt nmic'ajt. E copicy ndzójcim njihuüiyim nmigügtijc tim jadu'n nej naychójcim nayjihuiyim ci'm. Jactzoobatp jada ca'ydi co tüg'óciy yi huindzigi'ñ huidibi anajty yajno'cpi miid Dios ycixpi.

³⁴Co Jesús ijxy jadu'n nej je escriba tiydudägy anajty ti y'adzoyii, chi yminañ:

—Jahuenjaty miich mmibájcin ytigoy'ityñi jaydeb mdigihuipy ma Dios y'ane'my.

Co Jesús anajty jadu'n ti y'adzooy je escriba, chi ca' jac pin ti ayuc yjacyaj'amidoohui.

¿Pin je' y'ung je Cristo?

³⁵Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy jiiby ma Dios ytijc, e yminañ:

—¿Na'amy co yi escribas ajcxy yminaangixy co Cristo hue' je' David y'ap y'oc? ³⁶Com je Espíritu Santo ymoy David jada ayuc huidibi jaybety ma je Salmo necy ma jadu'n yminañ:

Yi Huindzin Dios nimay iich nHuindzin: “ñña' ya a'oy'amy ma iich nmijc, ixti cooni anajty miich mmidzip ti nmimadactäyich, jadu'n nipaadipy nej jihuüy ti nbidägyich miich mmidzip jadu'n nej tüg tinaybejt.”

³⁷¿Per nej co yjadu'nity co jäy ajcxy yminaangixy co je Cristo David je' y'ap y'oc? ¿E David ci'm yminañ co je Cristo yi' yHuindzin'ajtpy?

Jotcujc anajty je mayjäy amidoo'ijti Jesús y'ayuc.

Jesús ca'p jäygidaci leyhuindzin ajcxy yhuinmañ

³⁸Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy, e yminañ:

—Naycuend'ájtigix miid yi escribas ajcxy. Com yi escribas ajcxy ooy jotcujc co nayxójxigixy miid yhuít oyjatypi yonjatypi. Ooy ajcxy tzocy co yajcapxpóxcixipy huindzigi'ñ'amy mayjäyduum.

³⁹Yi escribas ooy ajcxy tzójjcixy yi cödumbi ñnaybejt ma je naymujctac, etz ooy ajcxy tzójjcixy ñnaybejt ma yi cömaybi jäy

ñnay ma jäy ajcxy yxihuñ. ⁴⁰Yi escribas ajcxy yajcijxtaayipy yi co'ögy ytöxyjäy ypidägy miid ajcxy y'adzójcín. Yi' ajcxy ooy túngixy jecy tzajpcapxycapxií jigix ajcxy capxpaady idipy. Dios ñgi tzaachytunipy yi escribas ajcxy miid ypocy ycixpi, ca'ydi jac ni pin.

Je ayoobi töxyjäy y'ofrendi

⁴¹Tüg xii anajty Jesús ñnay jiiby tigoty ma Dios ytijc. ññaayb anajty ma je limosna caja huinduu. Jesús yhuindücxyp anajty je jäy ajcxy huidibi meen pidaaccixp ma je ofrenda caja. E maycomeen'yjäy ooy ymeen pidaaccixy janch may.

⁴²Tim huin'ítiiy yja'ty tüg co'ögy töxyjäy janch ayoob pidacy metz pi'c meen'yhuäcxy, huidibi ca' ooy choobaady. ⁴³Chi Jesús huoomujcy je' ydiscípulos, e nimay ajcxy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nimaaygixy co jada co'ögy ytöxyjäy ayoob jac'anaxy jada ti pidägy ofrenda, ca'ydi jac ni pin. ⁴⁴Tüg'óciy comeen'ydiyc ajcxy ypidacpy ma y'ofrenda yi meen huidibi yajconajxyp. Jadayaabi co'ögytöxyjäy ti pidacy tüg'óciy huidibi anajty ymiid, je meen tüg'óciy huidibi anajty ñgayamy yi' ymooyb Dios.

Jesús yminañ co Dios ytijc yhuindigoopyy

13 Co Jesús ypidzimy ma Dios ytijc, chi nidügti ydiscípulos ñmayi:

—Huindzin, ix jada maychaa mijjatypi etz jada maybi tijc ooy y'oy'oydúñity.

²Per Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huindicx miich ajcxy jada maybi mijjaty ytijc. Minip tiempo mina tüg'óciy jada tijc nicxy yhuí'my taj xit, ca' ma tzaa macxy. Huindigoydáhuip tüg'óciy.

**Je tiy'ajt ma ca'ni naaxhuiñybi
ycixa'ñi ytigoya'ñi**

³Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñicxy ma je cop huidibi xiijp Olivos. Jim ajcxy col'ixnaxy je Dios ytijc. ñaayb anajty Jesús jim copcixy co Pedro, Jacob, Juan etz Andrés ameech migapxy Jesús, yminaangixy:

⁴—Tun may'ajt iich ajcxy yajnimaaayg mina jada ytuna'ñyii yjada'ñyii co huindigoydáhuip Jerusalén cajp. ¿Ti iixpejt'adam co anajty jadayaabi jadu'n ytuna'ñyii yjada'ñyii?

⁵Chi Jesús y'adzooy ajcxy je' ydiscípulos yminañ:

—Ix pinjaty xyhuin'iingixy.

⁶Ooy jäy may ymiinañ miid iich nxii. Naydijáanigixy co je' ajcxy je' je Cristo, ymina'na'ñ ajcxy: “Hich je' je Cristo.” E ooy jäy may huin'iinaangixy.

⁷Co miich ajcxy ayuc mmidohuipy co jäy chachchiptúngixy xii ya, ca' mdzigíyigixip, com ooy ycopícyity co jada jadu'n jayijp ytuniyb yjadiiyb. Ca' nan hue' je' anajty tim cijxp tim tigooyb je xii je tiempo. ⁸Nayñibidigiib tüg naax cajp miid huingbi naax cajp, e gobierno miid huingbi gobierno. E minipy mic ujx canaag'it etz mij yuu mijpa'm xii ya. E jäy ajcxy ooy yhuániy yjihuihuipy ycanaymijotcujc'ájtigixipy. Jada tzaachypi ayo'n tzonacni yi' anajty.

⁹Chi Jesús yjacminañ:

—Nayguend'ájtigix miich ajcxy, com yi mmidzip ajcxy xymájtzcixip, e xycíyəcixip ma tungmiidpidijc, e xychachtúngixip xyhuójcixip ma yi judíojäy ñaymujctac ajcxy. Xyajníxcixip mach ma rey etz ma gobernador ajcxy yhuinduu miid iich ycixpi com miich ajcxy xymibicyich. E miich ajcxy tiy'ajt myegipy miid iich ycixpi, ixti ma rey ajcxy etz ma gobernador ajcxy yhuinduu. ¹⁰Ca' anajty xii tiempo paady mina ycixa'ñ naaxhuiñybi, chi ajcxy capxhuäcxtähuipy iich n'ayuc huindu'myb ñaaxhuiñ ma tüg'óciy naax cajp. ¹¹Co jäy ajcxy xyajníxcip mach ma codungdijc co xytiyúngixipy, chi ca' ni nej m jot'adiiyb, ni ca' mhuinmayipy nej m'adzóogixipy. Mgápxcixipy je ayuc huidibi Dios xymóoygixipy, com je ayuc huidibi mgápxcixip, ca' nan miich je' anajty ajcxy m'ayuc. Hue' je' je Espíritu Santo xymóoygixipy capxy ayuc. ¹²Yëydijc ajcxy ycíyegamyb ma tungmiidpi yci'm y'uch ajcxy co huen yaj'ögyii. E nañ jadu'n je ungdeedy ycíyegamy yci'm y'ung ajcxy ma tungmiidpi. Nañ jadu'n yi' y'ung ajcxy cíyegipy yci'mdeedy co huen yaj'ögyii. ¹³May naaxhuiñjäy ca' xychogípy xyjihuihuipy miich ajcxy miid iich ycixpi. Pen miich ajcxy mmictinaayb ma mmibíjcin, ypaadip miich ajcxy m'alma nídzoocin.

¹⁴Chi Jesús yjacminañ:

—Co anajty m'íjxcixy je huidibi Daniel ñimiýdac jecy'ajty, co pinjaty jibic-huinma'ñ tumb ma ca' ypadyii ma Dios ytijc,

huidibi ooy ycodzigijity. Miich ajcxy huidibi tzinaayb jim Judea, co jadu'n m'ijxcixipy, chi nicx mgueectzoocix ma tungop. ¹⁵Yi jäy ajcxy huidibi yajpatp ma ytijcnicxy ca' ñáxcity tigoty ma ytijc. E ni ti jiiby cayajpidzimipy. ¹⁶Yi jäy ajcxy huidibi yajpatp camjoty, ca' ajcxy nihuimbidipy je' yjocxy huit huidibi ymiid. ¹⁷Huin'it xii huin'it tiempo ayo'n pada'ñ je töxyjäy huidibi anajty ti y'ungtzimigxy, e nañ jadu'n yi' ajcxy huidib miid y'ung ma'xung yajtzitzp. ¹⁸May'ajt ajcxy mbijctzoohuipy ma Dios, co jada jadu'mbi ayo'n ca' ytuniyb yjadiyb ma anajty ytiich tiempity. ¹⁹Yi jadu'mbi xii tiempo jäy ajcxy ayo'n tzaachypi minaxipy yajnaxipy. Ni caminaaxii jäy jadu'n tzaachypi mijcajee ti minaxy ti yajnaxy maabi Dios cojy naaxhuiñybi oga'n, ixti chambaad. E caminaxii jadüg'oc ycajadiyb jadu'n. ²⁰Pen ca' Dios capx'aduga'ñ yijiibi ayo'n xii ayo'n tiempo, ca' ni pin chögipy. Per Dios ycapx'adugamyb yijiibi ayo'n tiempo miid je mibijcpidijc ycixpi huidibi Dios ti huin'ixy.

²¹Co yi jadu'mbi xii tiempo anajty ymiin, ca' mmibigipy, pen ji pinjaty xyñimaaygixy: "Ijxcix, cha yajpaady je Cristo", o "jim'amy yajpaady je Cristo." Ca' mmibijccixipy jäy y'ayuc. ²²Minip jäy ajcxy huidibi ñayyajnaxáanigixy nej Cristo, e ymináangixipy co capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc, e ca' yjáncity. Ytunipy ajcxy mij huinma'ñ etz mijpi ijxpejt, ixti jahuin'iina'ñ je mayjäy ajcxy huidibi Dios ti yhuin'ixyii.

²³Nayquend'ájtigix miid yi jadu'mbi

jäy ajcxy, com jayijp iich miich ajcxy yi' ti nyajmiidmiydägy.

Nej jada' je Dios y'ung yminipy jadüg'oc

²⁴Chi Jesús yjacminañ: —Co anajty yi jadu'mbi ayo'n tiempo ti ñaxy, ycoodzihua'ñ etz je po' ca' y'ana'ñ. ²⁵Maymadza' ycähuip, e nañ yücxiy huidijaty mic'ajt miid tzajpjoty. ²⁶Je huin'it xii je huin'it tiempo co jadu'n anajty ytunyii yjadyii, huin'it ajcxy m'ixipy, iich je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, co iich anajty nmiiñich jocoty miid tüg'óciy nmic'ajt n'oy'ajtich. ²⁷Co jadu'n anajty nmiiñich, chi mic'amy nguexipyich iich n'ángeles ajcxy ma xii ypidzimy, ma xii ycidägy, ma jiiimboj ypidzimy etz ma tichpoj ypidzimy. N'ángeles ajcxy yajmuga'ñ tüg'óciy iich njäy, huidibi ti nhuin'ixyich, xim yam ma ajcxy yajpaady ya naaxhuiñ, etz jiiby tzajpjoty.

²⁸Chi Jesús yjacminañ: —Jëb miich ajcxy tiy'ajt mbigipy ma yi higuery jadu'n nej je xii je tiempo mimb cidaacni. Co je higuery jadüg'oc ñihuamý, chi miich ajcxy mnejhuüy co ti yhuingoni mina ypottigiiñi. ²⁹Nañ tim jadu'n co m'ixipy tuniib yjadiyb tüg'óciy ijxpejt nej ti nnimaaygixy, chi mnejhuihuip co ti yhuingoni je tiempo mina nhuimbidipyich jadüg'oc ya naaxhuiñybi. ³⁰Janch iich miich ajcxy nimäy co jada huidibi ti nnimiydacyich tuniib jadiib ca'ni anajty y'öctay je jäy ajcxy huidibi jacjugy'ajtp jadachambi

xii jadachambi tiempo. ³¹Je tzajp etz je naaxhuiñybi cixipy tigoyipy. Iich n'ayuc huidibi ngapxyich, ca' ycixipy ytigoyipy ni caminaxii. ³²Ca' ni pin nejhuüy je xii je tiempo mina ytuna'ñyii yjada'ñyii jadu'n nej ti iich miich ajcxy nnimaaygixy. Ni je ángeles ajcxy jiiby tzajpjoty ca' nejhuiygixy, nañ ni iich, Dios y'ung', ca' nejhuüyich. Jëyi Dios Teedy tügpajc nejhuüy.

³³Ni'ixi' ahufjxcix. Mibijctzoogix Dios jabom jabom, com ca' mnejhuiygixy mina anajty ytuna'ñyii yjada'ñyii yi huidibi ti nyajnimaaaygixy. ³⁴Yi xii yi tiempo huidibi minip jadu'n nipaady nej tüg comeeñjyay huidibi ñicxa'ñ ma tüg it lugar huidibi jigüegy yajpatp. Jayijp ca'ni anajty chooñ, chi yajnibijcy je ytumbi ajcxy nidüg nidüg je' ytung. E nimay je' ytumbi huidibi cuend'ajtp je tijc'aguu co huen ni'ixi' y'idipy ma tijc'aguu. ³⁵Ni'ixi' m'idipy miich ajcxy. Com ca' mnejhuiygixy mina je codijc yhuimbida'ñ ma ytijc, pen namgodzäy, o mij coodz, o moñi, o ma anajty ti yxiimiñi. ³⁶Ca' jécyity co yjadipy timetiini, e xyajyöybéjtcixipy anajty mdzachmaagixy. ³⁷Yi huidibi iich miich ajcxy ti nyajnimaaaygixy, nañ jadu'n nimäyich tüg'óciy jay co huen ajcxy nidüg'óciy ahufjxcixip ni'ixi' je xii je tiempo mina nhuimbidipich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

**Xicmujccixy capxmujccixy
co Jesús madzaangixy**

14 Tigoy'ijtni anajty mejtz xii co judfojy ajcxy

nixiiduna'ñ je pascua xii, mina ajcxy tzajcaagy cay huidibi ca' levadura miidity. Je judío teedy ajcxy huidibi jacmijtungmiid etz je escribas ajcxy huinma'ñixtaaygixy nej jëb ameech májtzcixipy Jesús, e yaj'ogaangixy, ca'ydí je mayjäy nejhuüy. ²Chi ajcxy ñayñimayi miñ xyipy:

—Ca' y'óyity co nmájtzim Jesús xijoty. Com ca' yjécyity co je mayjäy yjotmátcottähuipy, e ytigihuip huambi jihuüy ajcxy.

**Tüg töxyjäy pidacy aceite
ma Jesús ycohuajc**

³E Jesús jim anajty yajpaady jim Betania. Hue' Jesús anajty yajpaady ma Simón ytijc, je Simón huidibi anajty ymiid nübüd pa'm. Jesús iñaayb anajty ma caydac co ymiñ tüg töxyjäy miid tüg tzaadüdz quiig ujtz miid perfume huidibi ooy oy yxuugy. Jada perfume ooy anajty chóohuüty. Chi je töxyjäy yaj'ahuäch je quiig, e yajcöyogiy Jesús je perfume huidibi ooy oy yxuugy. ⁴E nijëjity jäy ajcxy huidibi anajty jim, ca' anajty ajcxy yjotcúcity miid huidibi je töxyjäy ti tuñ, e ñayñimayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Nej jada co ocyaj'ayooni yi perfume huidibi ooy oy yxuugy?

⁵Jac'oy co ixipy yajtoogy yi perfume tugiig migo'px peexy, jigix yajpuredipy ayoobtijc.

E ca' jadu'n ajcxy tim jäygidacy nej je töxyjäy ytuuñ miid Jesús, chi ix'o'y ajcxy je töxyjäy ayoob.

⁶Chi Jesús yminañ:

—Ixmajtcix jada töxyjäy. ¿Nej co m'amayiygixy? Yi huidibi ti tuñ miid iich, ooy yi' y'óyity.

⁷ Je ayoobtjic ca' ytigoy'idipy ma miich ajcxy nimina. Huen huidibi xii huen huidibi tiempo jëb mbubedip ajcxy ayoobtjic. Per iich ca' n'ida'ñich ya jecy miid miich ajcxy. ⁸ Jada töxyjäy ti tuñ miid iich jadu'n nej ti ymadägy. Yi' ti pidägy ma iich nninïcx perfume huidibi ooy oy yxuugy. Yi' jïjp'ijxpy mina naaxtigïhua'ñich. ⁹ Janch iich miich ajcxy nimaaygixy co huen yma'ámyity ya naaxhuiñ ma anajty yaj'iihuäcxy yajcapxhuäcxy jada ayuc jada tiy'ajt huidibi nïdzoocin miid, yajnimïydägy huidi jada töxyjäy ti tuñ, jigix capxpaady y'idipy.

Judas cïyecy yi Jesús ma ymidzip

¹⁰ Huin'it tiempo je Judas Iscariote, nidüg je nimajmetzpi huidibi Jesús anajty ti huin'ixy, oy miid ñaygapxyii je teedy mïjtungmiidpi nej jëb cïyecy Jesús ma yi teedy ajcxy. ¹¹ Co je teedy mïjtungmiidpi ajcxy jadu'n midoy, co je Judas cïyega'n Jesús ma yi' ajcxy, chi ajcxy ooy yjotcugïiy. Chi ajcxy Judas meen yajhuinhuanïiy. Chi Judas yhuinma'n'ixtay nej jëb occïyecy Jesús ma yi' ajcxy.

Co Jesús y'adzu'ajty pascua xiijoty

¹² Chi paty je mij xii mina je xii'ajtpidijc tzajcaagy cay huidibi ca'p levadura miidity, e yaj'öccixy je cöbixy huidibi ajcxy yajhuindzigïiy anajty Dios. Chi ydiscípulos ajcxy y'amidooy Jesús: —¿Ma'amy mdzocy co ni'ixïiyim je pascua xii adzu'ájtin?

¹³ Chi Jesús quejxy metz ydiscípulos ajcxy cajpjoty, chi nimay:

—Jim miid mnaybadiiyb tüg yëydijc huidibi nii tzmnicxp ma tüg majt. Miich ajcxy mbanicxïiyb je yëydijc. ¹⁴ Mbanicxipy ajcxy je yëydijc, ixti coon mbajädipy ma ytijc. E miich ajcxy mnimähuipy je codijc: “Je Huindzin Jesús ñejhuïhuam ma miich miidity tüg cuarto ma je Huindzin Jesús miid ydiscípulos ajcxy jëb caaygixy yi pascua xii adzu'ájtin.” ¹⁵ Je codijc ci'm xyajni'ixïygixyip tüg cuarto mijpi ma je mimetz piso huidibi ti yajni'ixïy. Ma yijimbi cuarto miich ajcxy mni'ixïhuipy yi pascua xii adzu'ájtin.

¹⁶ Chi je metz Jesús ydiscípulos ajcxy tüyöychoon. Co ajcxy yja'ty cajpjoty, chi ajcxy paty je cuarto, tim jadu'n nej Jesús jayïjp yminañ. E jim ajcxy ni'ixïy je pascua xii adzu'äbi.

¹⁷ Nam coodziïyñi anajty co Jesús yja'ty ma je cuarto miid jacjadyii ydiscípulos ajcxy. ¹⁸ Co anajty jim ycaaygixy ma je caydac, chi Jesús yminañ:

—Janch iich miich ajcxy nimay co nidüg miich ajcxy huidibi cham caayb miid iich, xycïyegaambich ma nmidzipich.

¹⁹ Co je Jesús ydiscípulos jadu'n midooy, chi ooy ytigïy tajpi maybi ajcxy, e ñay'amidóohuigixy miñ xyipy, e tüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

E jadüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

²⁰ Chi Jesús yminañ:

—Yi' yi' nidügti yi nimajmetzpi huidibi tocxmujcp miid iich ma tügpi texy. ²¹ Pues janch iich je', je jäy huidibi tzoön tzajpjoty,

nbadaamybich tzaachypi ayo'n jadu'n nej yjaybétyity ma yi Dios ñecy. Per mij ayo'n pada'ñ je jāy huidibi xycīyegaamich ma iich nmidzip. Jac'oy co ca' ycadimma'xung'ajty jada yēydijc.

²²Caayb ajcxy anajty, co Jesús conīgy tūg tzajcaagy, e jayijp yajnax Dioscojuyip ma Dios, e chi tujc-huācxy je tzajcaagy, moy je' ydiscípulos ajcxy. E co Jesús jadu'n tuñ, chi yminañ:

—Caaygix jada tzajcaagy. Jada tzajcaagy iich jada nninīcx.

²³Chi Jesús conīgy je ūgy vaso, e co Dioscojuyip yajnaxxy, chi moyday ajcxy je ūgy, e nidūg'óciy ajcxy uucy je ūgy. ²⁴Chi Jesús yminañ:

—Jada ūgy iich nni'py'ajtpy huidibi temamb yogamb. Je' jada jemybi Dios ycōtūjcin huidibi Dios yejc miid jāy ajcxy ycixpi.

²⁵Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy nimaaygixy, co ca' jadūg'oc n'ūga'ñich vino nii, ixti cooni anajty njādyich tzajpjoty ma yi Dios y'ane'my.

Jesús capxpīdzimy co Pedro ymina'na'ñ co ca' y'ixy'adyii

²⁶E co Jesús etz ydiscípulos ajcxy iiy tūg himno, chi ñicxy ajcxy ma je cop huidibi xiijip Olivos. ²⁷Chi Jesús yminañ:

—Cham coodz xycōguēgaambich miich ajcxy, com jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ: “Nyaj'ōgaamybich je cōbixy cuend'ajtpi, e huin'it je cōbixy queeg-huācxtāhuip.” ²⁸Per co iich anajty njugypīcyich jadūg'oc, co iich anajty ti n'ōgyich, nīcxibich

jim Galilea jacjayijp, ca'ydi miich ajcxy.

²⁹Chi Pedro Jesús nimaayi: —Oy ixyipy yi jacjadyii miich mdiscípulos ajcxy xycōguetāy, per iich ca' miich ngōguēga'ñ.

³⁰Per Jesús nimay Pedro: —Janch tiy'ajt jadu'n nej yam nimāy, jadachambi coodz ma ca'ni anajty tzeyyaxīgy mejtz'oc miich xycoyūda'ñich tugiig'oc, mina'na'ñ co miich ca' xy'ixy'adyiijich.

³¹E Pedro ca' anajty cōbiga'ñ nej Jesús yminañ, chi mictāgy minañ:

—Ca' iich miich ngoyūda'ñ, oy ixyipy ndīm'o'cich quipxy miid miich.

E nañ actim jadu'n jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy yminañ nej Pedro ti yminañ.

Jesús mibijctzoy Dios jim Getsemaní

³²Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyja'ty ma tūg it huidibi xīijip Getsemaní, chi Jesús je ydiscípulos ajcxy nimay:

—Iña' miich ajcxy ya, nami n'ocnicxyich jim'amy Dios mibijctzoob.

³³Chi Jesús miid nicxy jēda'ajty Pedro, Jacobo etz Juan ma tūg it ahuingujc. Chi Jesús ytiigiīy tajpi maybi jihuīiy jotmay. ³⁴Chi Jesús yminañ:

—Njihuiīybich tūg jotmay nej n'ōga'ñich. Huí'mgix miich ajcxy ya etz juugy m'ījtcixipy, ca' mmāagixipy.

³⁵Chi Jesús ñicxy jac'amijci'm, Dios mibijctzoy, e may'ajt pijctzoy co ixyipy ca' minaxy yajnaxy je tzaachypi huidi anajty ypadamy je

huin'it hora. ³⁶E Jesús anajty Dios mibijctzoy ymina'n:

—Dios, miid miich ca' ni ti chípity. Píjicich jadayaabi tzaachypi ayo'n, per ca' yjadú'nity nej iich ndzójcin, huen tuñyí jadu'n nej miich mdzójcin.

³⁷Co Jesús nihuimbijty Pedro, Juan, etz Jacobo, chi oy ajcxy paady ti anajty ymi'ó'ccixy. Chi Jesús Pedro nimay:

—Simón, ¿nej ti mmi'ögy? ¿Nej ca' mmadäga'n m'idipy juugy tüg hora? ³⁸Jugy'íjtcix, e mibijctzoogix Dios ca'ydi jibictuuyb mdigíygixy. Janch tiy'ajt co jotjoty ooy mnijot'ájtixy mdunaangixy yi oybi. Per yi mninícx oy amaayity.

³⁹Chi Jesús jadüg'oc huinhuäctuuty je' ydiscípulos ajcxy, e jadüg'oc ñicxy Dios mibijctzoob. May'ajt pijctzoy tim jadu'n nej je jayíjp'atypi anajty ti ymina'n. ⁴⁰Chi Jesús yhuimbijty ma anajty ajcxy ydiscípulos yajpaady, e jadüg'oc oy pátcixy ti anajty ymi'öccixy, com ca' ajcxy mimadägy mähuii, e ni ca' ajcxy jayty nej adzohuipy Jesús. ⁴¹Midugiig'oc Jesús ñicxy ma je' ydiscípulos ajcxy, e ymina'n:

—¿Nej ya mjacmäagixp mjacpooxcixp? Maagix pooxcix jadachambi. Ti miid jadu'ñyi. Ti je tiempo huaad'ájtmi mina iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, xycíyegípy ajcxy ma yi jibic jäydíjc. ⁴²Maybidígcix, tzoc jámim. Chi ymiin je jäy huidibi xycíyegaambich ma nmídzípich.

Mach ajcxy Jesús yajníxcixy

⁴³Capxp anajty Jesús, co Judas oyjäty ma Jesús yajpaady. Judas

hue' je' nidügti je majmetzpi huidibi Jesús yhuin'íjx. Judas miid miin mayjäy huidibi ajcxy miid pujx etz quipy. Je teedy mijtungmiidpi, je escribas ajcxy, etz je mijjäydíjc ajcxy ti anajty quexy je mayjäy huidibi anajty madzamb Jesús. ⁴⁴Judas, je huidibi anajty cíyegamb Jesús, hue' anajty jayíjp ti moy je mayjäy tüg íjxpejt huidibi miid jéb ajcxy íjxcabip Jesús. Jadu'n jayíjp Judas ycapxytuñ miid yi' ajcxy, e ymina'n:

—Je jäy huidibi anajty ndzücxypich, yi' je' anajty Jesús. Madzípy ajcxy, e myajnícxip miich ajcxy yajxon cuend'aty.

⁴⁵Mic'amy co Judas oyjädy ma Jesús yajpaady, chi nimíjhua'cy, e nimay:

—Huindzin, Huindzin.

E co jadu'n ymina'n, chi Judas Jesús tzücx. ⁴⁶Chi mic'amy je mayjäy Jesús mach, e yajnicxy ajcxy mach.

⁴⁷Per nidügti Jesús ydiscípulos juudy ypujxy ma ytíjc, chi je teedy mijtungmiidpi tüg ytumbi yajtzaachíyi, quejtzpujxi tüg ytätzac. ⁴⁸Chi Jesús je mayjäy nimay:

—¿Ti co miich ajcxy xyñimiinich miid pujx etz quipy, jadu'n nej jihuüy iich tüg meetzpi? ⁴⁹Jabom jabom nyaj'ixpijcyich jäy jiiby ma Dios ytíjc ma miich ajcxy myajpaady, e ni ca' miich ajcxy xymajchich. Paady jadu'n ytunyíi yjadyíi jigix yi' yajcuydumb nej ity jaybety ma Dios ñecy.

⁵⁰Chi je' ydiscípulos ajcxy yajhui'my Jesús naydügpajc. Chi je' ajcxy yqueegy.

Je jäy mutz'anägnip huidibi quectzög

⁵¹Per tüg yujcyeeg anäg huidibi anajty payöy Jesús nímóchity anajty miid tüg sávana. Chi Jesús ymidzip ajcxy majch je yujcyeegpi.

⁵²Chi je yujcyeegpi ciqueegtuty je mayjäy, yajhui'my ysábana, e yquceytzögy nihuädz ixhuädz.

Jesús mij juntijoty

⁵³Chi ajcxy yajnicxy Jesús mach ma je teedy mijtungmiidpi yajpaady. Chi mic'amy ñaymujci tüg'óciy teedy ajcxy huidibi mijtungmiidip, e tüg'óciy mijjäydijc, etz tüg'óciy escribas ajcxy. ⁵⁴Chi Pedro jigüegy anajty panicxy je mayjäy ajcxy ixti oy yja'ty ma je teedy mijtungmiidpi ytiba'. E jim ixtacy quipxy miid policia ajcxy agujc, yxaamgixy anajty ma jiinba'.

⁵⁵Je teedy ajcxy mijtungmiidpi etz tüg'óciy je judíojäy ytungmiidpi ajcxy yhuinma'n'ixtaaygixy nej ajcxy jëb Jesús yajpocyc'a' miid ajcxy yxihuín, e jadu'n jëb mooygixy yi öcin. Per ca' ajcxy paady huinma'n. ⁵⁶Mayjäy nihuambejty Jesús miid anii, e ca' ajcxy y'ayuc ytügiy. ⁵⁷Nijëjity jäy ytinayigy juntajoty, e nihuambety ajcxy Jesús, yminaangixy:

⁵⁸—Hich ajcxy amido'ijt Jesús y'ayuc tüg tecy, co jadu'n yminañ: “Njidaamybich jada Dios ytijc huidibi jäy ti cójcixy, e codugiig xii gojtigadzipich huingbi huidibi ca' jäy cojy.”

⁵⁹Per ni ca' ytügiy ajcxy y'ayuc nej ajcxy Jesús nihuambejty, ac tigachjaty nidüg nidüg yminañ ajcxy.

⁶⁰Chi je teedy huidibi je jacmijtungmiid ytinayigy juntajoty, chi y'amidooy Jesús e nimay:

—Jesús, ¿ca' nej m'adzohua'ñyi? ¿Ca' mmidooy nej xychachxigixy?

⁶¹Per Jesús amon y'ijty. Ca' ti ayuc adzohuimbijty. Chi je teedy jadüg'oc migapxy Jesús nimay:

—¿Nej miich je' je Cristo, je Dios y'ung?

⁶²Chi Jesús yminañ:

—Janch jadu'n, ich je' je Cristo, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, e miich ajcxy xy'ixipich iñäyich ma je mijpi Dios ymijc a'oy'amy. Nañ jadu'n xy'ixipyich miich ajcxy jocjoty co anajty nhuimbityich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

⁶³Chi je teedy huindzech huinhuocy yci'm yhuít, je' je' tiy'ájtíp co ca' anajty yjotcúcity miid Jesús y'ayuc, chi yminañ:

—¿Ti testigo njac-huaanim?

⁶⁴Miich ajcxy ci'm ti mmidoogixy yi' y'ayuc, jadu'n nej ycapxtigoy miid Dios. ¿Nej miich ajcxy minaangixy?

Chi nidüg'óciy ajcxy yminañ co janch jadu'n Jesús mij oy ti ycapxtigoy miid Dios ytiy'ajt, paady huaad mooygixy yi o'cin.

⁶⁵Chi nijëjity jäy yhuindzujigy Jesús. Chi ajcxy huingoxodziy, cójxcixy, e chi ajcxy nimay:

—Octiygapx. ¿Pin ti xycojxy?

E je policiatijc ajcxy cojxy Jesús ma yhuíñyijp.

Pedro ycoyüch Jesús

⁶⁶Pedro tibäy anajty y'ahuixy. Chi nimijhuäci tüg tumbi töxyjäybi huidibi anajty tumb ma je teedy ytijc. ⁶⁷Co je töxyjäy ijxpaty Pedro

ĩñäy anajty jiinba'áy, yxaamb anajty. Chi huindicxpejty Pedro, e nimay:

—Miich nañ miidhuidijtpy anajty je Jesús yi Nazaretpi.

⁶⁸Per Pedro ca' cöbijcy je töxyjäy y'ayuc, e ymĩnañ:

—Ca' n'ixy'adyiijich jada Jesús. Ni ca' nhuinjihuĩyich ti miich nimiydacpy.

E mic'amy Pedro ypidzimy jiiby, e tim huin'itĩy tũg tzeyñi'aa oy yaaxĩgy. ⁶⁹Chi jadũg'oc je tumbi töxyjäybi huindicxpejty Pedro, e nimay je jäy ajcxy huidibi jĩm yajpatp huingon, e ymĩnañ:

—Jada je' nidũgti huidi anajty miid huidity Jesús.

⁷⁰Chi Pedro jadũg'oc ymĩnañ co ca' ix'adyii. Co hueeñi, je jäy ajcxy jadũg'oc Pedro nimay:

—Janch co miich je' nidũgti ma Jesús yjāy miñ, Galileo jāy miich, com nmidooybich miich m'ayuc nej Galileo jāy ycāpxcixy.

⁷¹Co ajcxy jadu'n ymĩnañ, chi Pedro mictāgy ñaygogapxi co ca' yĩ' miidhuidity Jesús, ymĩnañ:

—Dios y'ijxpy ñejhuiiyb co tiy'ajt ngapxyich, co ca' n'ixy'adyiijich yi Jesús huidibi miich ajcxy mnigapxyp.

⁷²Co Pedro ycapxymaayi tim huin'itĩy tũg tzeyñi'aa yaaxĩgy mimejtz'ocpi. Huin'it Pedro jāymetzcoody nej Jesús ñimāyii: “Cham coodz jayijp ca'ni anajty tzeyñi'aa yaaxĩgy metz'oc, ti anajty miich mĩnañ tugiig'oc co ca' xy'ix'adyiijich.” Co Pedro jadu'n jāymetzcoody Jesús y'ayuc, chi tajy may ñayjihuiiyi, e ytigiiy yaaxpi.

Jesús ma Pilato yhuinduu

15 Co yximiiy, chi je teedy ajcxy huidibi mij tung miid, je mijjāydijc, je escribas ajcxy, etz tũg'ócĩy judíojäy huidibi mij tung miid yöymujctay ajcxy. Chi nidũg'ócĩy ajcxy yajñcxcixy Jesús cĩxoch ma Pilato, je gobernador.

²Pilato Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Nej miich rey'ajtp ma yi judíojäy ajcxyi?

Chi Jesús ymĩnañ:

—Miich jadu'n minamb.

³Je judío teedy ajcxy huidibi mijtungmiidpi mictāgy tzachxigixy Jesús miid canaagnax xĩhuin. ⁴Chi Pilato jadũg'oc Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Ca' nej m'adzohua'ñi? Ix nej yi mmidzip ajcxy xychachxigixy.

⁵Chi Jesús ca' ni nej y'adzooy. E Pilato ooy chachhuinmay'ahuidijty.

Jesús yajmoy ysentencia co y'ögipy

⁶Com xiioty anajty, je gobernador Pilato najtzmazdiĩy tũg machyjāy, je huidibi je mayjāy anajty ypijctzoogixyp. ⁷Pujxtijc iñāayb anajty jĩm Jerusalén tũg machyjāy huidibi anajty yxii Barrabás. Barrabás pujxtijc iñāayb anajty quipxy miid jacjadyii jāy huidibi anajty ti midziptzoon je gobierno romano, e ti anajty yjāyyaj'ócĩxycy. ⁸⁻⁹Co anajty je may yxii'ajtpidijc may'ajt pijctzoogixy ma Pilato co najtzmazdiĩhuip tũg machyjāy, chi Pilato ymĩnañ:

—¿Nej mdzojccixyp co nnajtzmazdiĩhuibich je judíojäy ajcxy yrey?

¹⁰Pilato ñejhuiyb anajty co mañ'ajtingíxy anajty ajcxy je teedy mįjtungmįdpi ti ciyejccixy Jesús.

¹¹Per co Pilato jadu'n ymíñañ, chi je teedy ajcxy mįjtungmįdpi ooy ajcxy yajhuamgoty yajjihuiygoty je mayjäy co huen je Pilato najtzmadzïy je Barrabás.

¹²Chi Pilato y'amidooy je mayjäy jadüg'oc:

—¿Nej miich ajcxy mdzocy ndunipyich mįd jada yëdyjc huidibi jäy ajcxy ytįpy co yrey'aty ma yi judíojäy ajcxy?

¹³Chi je mayjäy mic yminangottay:

—Yajcruutzpet.

¹⁴Chi Pilato ymíñañ:

—Per ¿ti yi' ti tundigoy?

Huin'it je mayjäy nįgi mic ymíñañ:

—iYajcruutzpet!

¹⁵Co jadu'n je mayjäy ajcxy mictägy yminanday, chi Pilato anajty yajjotcujc'adaangixy je mayjäy, chi najtzmadzïy je Barrabás. E co yajci'ajttay yi Jesús, chi ciyejcnį co huen yajcruutzpedyii.

¹⁶Chi je soldados ajcxy yajnicxy Jesús ma je agujctįjc tįba', e jįm ñaymujci tüg'óciy soldados ajcxy huidibi yajpatp anajty jįm Jerusalén. ¹⁷Chi ajcxy yajniĵeniĵy je Jesús tüg rey yĵuit, color ucypi e yajcoĵeniĵy ajcxy apy corona. ¹⁸Chi je soldados ajcxy ymíñañ:

—iViva jada judío rey!

¹⁹Chi je soldados ajcxy huojpy Jesús ma ycohuajc mįd paxy, e huindzuj jįptzujcixy ooy, e huingoxtinay'ahuiĵygixy janch ypaad nej jįhuĵy ooy huindzigiĵygixy. ²⁰Co je soldados

ajcxy nįxiictay yajxiictay Jesús, chi ajcxy jeeni je yreyĵuit color ucypi, e yajniĵeniĵy ajcxy yci'm yĵuit jadüg'oc. Chi ajcxy Jesús mįdcajppidzimy co anajty yajcruutzpedaangixy.

Co Jesús yajcruutzpejti

²¹Tü'am ajcxy tüg jäy mįidnaybati, hue' anajty yxii, Simón, ycoĵąpjity jįm Cirene, Alejandro etz Rufo je' anajty yteedy. Hue' anajty choñ camjoty. Chi ajcxy adzip nįmay Simón co huen jaccajpi Jesús ycruudz.

²²Chi ajcxy yajnicxy Jesús ma tüg it lugar huidibi yxii Gólgota, je ayuc Gólgota jadu'n yhuimbįdzimy o'cpi cohuajc. ²³Chi ajcxy moy Jesús vino huen ügy tem huidity mįd mirra tzoy. Per ca' Jesús cöbįjcy je vino nįi. ²⁴Chi ajcxy yajcruutzpejty Jesús. E huin'it je soldados ajcxy suerte iĵxy, co anajty ajcxy Jesús yĵuit yajhuäcxaani, oc'ixaangixy pįn anajty ocjě'ąjtįp.

²⁵Petyxii anajty co ajcxy yajcruutzpejty Jesús. ²⁶Je ayuc huidibi ajcxy yjaay ma Jesús cruudz, jadu'n ymíñañ:

—Je judíojäy ajcxy yRey. ²⁷Quįpxy mįd Jesús ajcxy yajcruutzpejty metz meetzpi. Tüg meetzpi ajcxy yajcruutzpejty a'oy'amy ma Jesús ymįjc, e jadüg anajty'amy. ²⁸Yajcuyduñ nej anajty jaybety mįñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymíñañ: “Yaj'amichoomujc je Cristo mįd je pocyjäy ajcxy.”

²⁹⁻³⁰Je mayjäy huidibi ajcxy naxiĵyb anajty ma Jesús yajpaady cruutzcįxy, ooy anajty ajcxy ycöjįgiĵyñ, nįxiicy yajxiicy ajcxy Jesús, ymíñañ ajcxy:

—Bah, miich huidibi Dios ytiyc mjidaanip, e codugiig xii huingbi myajpidiga'n, miich ci'm cham naygohuaani, e minac cruutzcixy.

³¹⁻³²Nañ jadu'n je teedy ajcxy mijtungmiiidpi etz je escribas ajcxy nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús ñayñimayi miñ xyipy:

—Jada Jesús ti cohua'n jacyadyii jäy, e ca' jaty nej ci'm ñaygohua'niiyb. Pen janch, co jada Jesús yjëjity je Cristo huidibi rey'adamb ma yi judíojäy ajcxy, ymiid ixipy mic'ajt jaydëb ci'm yminagipy cruutzcixy. Co jadu'n ixipy n'ijxim co ci'm ti yminacy cruutzcixy, huin'it mibëjicim co janch jada jëjity je Cristo huidibi rey'ajtp ma yi Israel jäy.

Nañ jadu'n je metz meetzpi ajcxy huidibi cruutzpejt quipxy miid Jesús nixiicy yajxiicy ajcxy je Jesús.

Co Jesús y'ögy

³³Co ycuycxiiijiy, chi ycoodziygiday tüg'óciy naaxhuiñ. E jadu'n je naaxhuiñ y'ijty coodz ixti minacyxii. ³⁴Minacyxii Jesús mic yminañ miid aramaico ayuc:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —yi jadu'mbi ayuc hue' yhuimbizimy: Tat Dios. Tat Dios. ¿Na'amy co ti xy'ix'ixyich?

³⁵Nijëjity jäy huidibi anajty jim yajpatp huingon ma Jesús, co midoo jadu'n ajcxy Jesús y'ayuc, chi ajcxy yminañ:

—Midoogix, Elías yi' yaaxtaayb.

³⁶Chi nidügti ajcxy ninicxy Jesús poýgy, ti anajty yajxoogy pixy miid vinonii ta'mbi, e yajjiipxodziy je pixy ma tüg paxy, e jadu'n yajja'ty je vino nii ta'mbi ma Jesús y'ahuac,

huen muucip je vino nii ta'mbi. Co jadu'n tuñ, chi yminañ:

—Tzoc oc'ahuíxim pen mimb Elías, e miñ yajminagyii ma yi cruudz.

³⁷Chi Jesús mic ycapxqueegy, chi y'o'cy. ³⁸Co Jesús y'o'cy, chi je mapxhuit yciitzhua'cxy tinä'amy huidibi anajty miid y'adiydútyity je Dios ycuarto ma je teedy mijtungmiiidpi ytigy tüg tecypajc jimijt jimijt. ³⁹Je soldado huindzin huidibi anajty tinaayb ma Jesús yhuinduu, co jadu'n midoy nej Jesús mic yaaxqueegy, e ijxy nej y'ögy, chi yminañ:

—Janch co jadayaabi yëydijc anajty Dios ung'adyii.

⁴⁰Nañ jim anajty nijëjity töxyjäydijc ymij'ijxcixy jigüëgy. Jim anajty yajpaady María Magdalena, etz je jadügpi María, Jacobo je mutz'anägnip ytaj, etz José ytaj. Nañ jim anajty yajpaady Salomé. ⁴¹Jadayaabi töxyjäy ajcxy miidhuidijt Jesús, e ti anajty pubéjtcixy taabi anajty Jesús yajpaady jim Galilea ñaaxjot. Nañ jadu'n anajty jim yajpaady jacnaagity töxyjäydijc ajcxy huidibi anajty ti ycoody jim Jerusalén quipxy miid Jesús.

Jesús yajnaaxtigyiyii

⁴²⁻⁴³Paady co chu'iiyñi hue' anajty viernes mina judíojäy ñayyajpocyñihuáatzigixy, jaydëb anajty amay'adaangixy je sábado xii je com jabom. Chi José huidibi anajty cogajp Arimatea yjotmictuñ, chi ytigyii ma je gobernador Pilato, pijctzooy may'ajt co yajnaaxtigíhuuani Jesús ñinicx. E

hue' je' José anajty tungmiid ma yi judío'jāy ajcxy. José yjiip'ijxpy anajty mina Dios pidāga'n̄ yi' y'ané'min ya naaxhuiñ. ⁴⁴Pilato ooy tzachhuinmay co Jesús tim mic'amy ti y'ögy anajty, paady huoodzoy je soldado huindzin, e tiy'ajt pijctzoy pen janch co Jesús ti anajty y'ögy. ⁴⁵Co je soldado huindzin tiy'ajt yejcy co Jesús ti anajty y'ögy, chi nimay José co huen yajnaxtigihuiipy Jesús. ⁴⁶Chi José juy poob huit, e co yajminajcy Jesús ñin̄icx, chi mo'n̄ miid je poob huit, e chi pidacy ma tüg tzaajut huidibi anajty ti yajtzejtztüdy ti yajpadüdy ma tüg tzaahuingueetz. E chi yaj'adujcy je öcpi jut miid tüg mij tzaa. ⁴⁷E je metzpi töxyjāy María Magdalena etz je jadügp̄i María huidibi José ytaj'ajtpy huindiicxp anajty ajcxy co Jesús ñaaxtigiiy.

Jesús yjugypijcy jadüg'oc

16 Com jabom jopy, domingo, chi je tugiig töxyjāy ajcxy María Magdalena, María Jacobo ytaj etz Salomé juy ajcxy tzooy huidibi ooy oy xuugy, pidāgaangixy anajty ma Jesús ñin̄icx. ²Je tugiigpi töxyjāy chooñ domingo, semaan ixtigi', tim jopyñi. Ti anajty ypidzimni je xii co ajcxy oyjādy ma je öcpi jut. ³Chi je tugiigpi töxyjāy ajcxy nayñimaayi miñ xyipy:

—¿Pin xy'ocpubéjtim jigihuiipy je mij tzaa huidibi miid agiiyitye je öcpi jut?

⁴Per co ajcxy ijxy je öcpi jut, chi ajcxy ijxy ahuingujc je mij tzaa anajty ytiguejcnāy huidibi je öcpi jut anajty agiiydujcp. ⁵Chi ajcxy ytiigiiy jutjoty. E chi ajcxy ijxy tüg

yeeg'anäg iñāy anajty a'oy'amy ma je' ajcxy. E je yeeg'anäg poob huit anajty ymiid. Co ajcxy jadu'n̄ ijxy je yeeg'anäg jiiby jutjoty, chi je töxyjāy ajcxy ooy chigiiy. ⁶Chi je yeeg'anäg nimay je töxyjāy ajcxy:

—Ca' ooy mdzigiigixy. Miich ajcxy je' m'ijxtaaygixp je Jesús huidibi cogajp Nazaret, je huidibi jāy ajcxy yajcruutzpejt. Ti je' yjugypicy. Ca' je' ya. Oc'ijxcix ya ma ajcxy pidaacci. ⁷Ñíxcix, nimaaygix Pedro etz yi jacjadyi Jesús ydiscipulos ajcxy co Jesús ñíxcip jayijp jim Galilea, e jim Galilea ñaybadiiyb ajcxy miid Jesús, jadu'n̄ nej ajcxy ñimaayi jayijp'aty.

⁸Chi je töxyjāy ajcxy jim yqueegy ma je öcpi jut, com ti anajty ooy chigiiygixy. Ooy anajty ajcxy chiyuy miid tzig'iñ. E ni ca' ajcxy nimay ni pin nej anajty ti jñxcixy, com ooy anajty chigiiygixy.

Jesús ñaygue'xici ma María Magdalena

⁹Je domingo, semana ixtigi', co Jesús yjugypicy, chi ñayguëxici jayijp ma María Magdalena, je' je' je töxyjāy huidibi anajty Jesús ti yajpidzimi huixtujc ca'oybi ma yjot yhuinma'n̄.

¹⁰Chi María Magdalena ñíxcy ma Jesús ydiscipulos ajcxy huidibi miid yhuidipty, e nimaaygixy nej anajty yi' ti ixy Jesús co ti yjugypicy jadüg'oc. E Jesús ydiscipulos ajcxy ooy anajty ytājycixy ymāygixy etz yaaxcixy. ¹¹E co ajcxy midoohui je María y'ayuc, co anajty ti ixy Jesús juugy, chi ca' ajcxy mijpidaaci y'ayuc.

Jesús nayguëxici ma metz ydiscipulos

¹²Co hueñi, Jesús ñayguëxici nañ jadu'n̄ ma metz je' ydiscipulos

huidibi ñicxp anajty ajcxy camjoty.

¹³Chi je metzpi discípułos ñicxy ajcxy mic'amy oy nimaaygixy je jacjadyii discípułos ajcxy co ti íjxcixy Jesús. E je jacjadyii discípułos ca' ajcxy mijpidaaci je metzpi discípułos y'ayuc.

Huidi Jesús ydiscípułos yajnībījc

¹⁴Jac com jecy, Jesús ñayguëxīci ma je majctügpi discípułos ajcxy ma anajty y'īñaaygixy ma caydac. Chi Jesús ogy ajcxy co ca' ajcxy mībījccixy co ooy ajcxy yjot yjuuñity, ca' ajcxy mijpidägy jacjadyii pin anajty ti y'íjxcixy Jesús. ¹⁵Jesús je' ydiscípułos ajcxy nīmay:

—Ñīxcix miich ajcxy ma tüg'óciy naaxhuiñyjäy, ma tüg'óciy naax cājp, e capxhuäxcix ajcxy je oybi ayuc nej jāy ajcxy jēb y'almanīdzögipy. ¹⁶Pinjaty mībījc etz ñībejtcixy, ypaadip ajcxy y'almanīdzoocin. Per, pinjaty ca' mijpidägy tiy'ajt hue' ajcxy y'alma

tigoyip miid ypocy ycixpi. ¹⁷Yi jāy ajcxy huidibi mībījcp, ooy ajcxy íjxpejt tūngixipy. Miid īich nxī īich nmic'ajt yajpidzimipy ajcxy ca'oybi ma jāy ajcxy yjot yhuinma'ñ. Nañ jadu'n ycāpxgixipy huingbi ayuc. ¹⁸Ymadzipy ajcxy tza'ñ, e ca' nej yjājtcixipy. E co ajcxy veneno ügip, ca' ajcxy ypa'mduniīb. E co ajcxy cīnīxājipy pa'mjäy, tzögip je pa'mjäy.

Jesús ypätigiīyñi tzajpjoty

¹⁹E co je Huindzin Jesús ycapxy ycixy miid je' ydiscípułos ajcxy, chi ypätigiīyñi tzajpjoty. Jiiby tzajpjoty Jesús yajpaady ma Dios ymījc a'oy'amy, miid mij'ane'mīn.

²⁰Chi Jesús ydiscípułos ajcxy chooñ ñīxcixy cājp cājp capxhuäcx yajcxy Jesús y'ayuc ma nidüg'óciy naax cājp. E je Huindzin Jesús ooy ajcxy ypubejti ypudigiīy, mic'ajt moy je' ajcxy miid je íjxpejt je mījhuinma'ñ huidibi ajcxy tumyb. Jadu'ñyi jadu'n. Amén.